

14. Le Secrétaire d'Etat fournit à la Commission l'assistance et les facilités dont elle peut avoir besoin. Les dépenses de la Commission sont supportées par l'Organisation des Nations Unies.

Cette Convention a été signée par les Etats et Organisations suivants : Allemagne (Rép. féd.), Argentine, Autriche, Belgique, Bénin, Brésil, Burkina Faso, Chypre, Conseil de l'Europe, Corée, Côte d'Ivoire, Danemark, Egypte, Etats-Unis, Grèce, Italie, Japon, Malawi, Maroc, Mexique, Organisation de l'Aviation civile, Organisation des Nations Unies, Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, Organisation internationale du Travail, Organisation maritime internationale, Organisation météorologique mondiale, Organisation mondiale de la santé, Organisation pour l'alimentation et l'agriculture, Pays-Bas, Royaume-Uni, Sénégal, Soudan, Suède, Union internationale des télécommunications, Yougoslavie, Zaïre, Zambie.

L'instrument de ratification de la Belgique a été déposé le 1er septembre 1992. Cette convention n'est pas encore entrée en vigueur. La date de l'entrée en vigueur ainsi que la liste des Etats liés seront publiés ultérieurement.

Au moment du dépôt de l'instrument de ratification, la Belgique a fait la déclaration suivante :

« Articles 53 et 64

L'Etat belge ne sera pas lié par les articles 53 et 64 de la Convention vis-à-vis de toute partie qui, formulant une réserve au sujet de l'article 66, alinéa 22, récuserait la procédure de règlement fixée par cet article. »

Le texte des déclarations et réserves faites par les autres Etats liés peut être consulté au Ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement, Direction des Traités, rue Belliard 65, 1040 Brussel.

F. 93 — 2985

10 JUIN 1992. — Loi portant approbation de la Convention de Vienne sur le droit des traités, et de l'Annexe, faites à Vienne le 23 mai 1969 (1)

BAUDOIN, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Les Chambres ont adopté et Nous sanctionnons ce qui suit :

Article unique. La Convention de Vienne sur le droit des traités, et l'Annexe, faites à Vienne le 23 mai 1969, sortiront leur plein et entier effet.

Toutefois, l'Etat belge déclare qu'il ne sera pas lié par les articles 53 et 64 de la Convention vis-à-vis de toute partie qui, formulant une réserve au sujet de l'article 66, point a), récuserait la procédure de règlement fixée par cet article.

Promulguons la présente loi, ordonnons qu'elle soit revêtue du sceau de l'Etat et publiée par le *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 10 juin 1992.

BAUDOIN

Par le Roi :

Le Ministre des Affaires étrangères,
W. CLAES

Vu et scellé du sceau de l'Etat :

Le Ministre de la Justice,
M. WATHELET

(1) Voir note à la page suivante.

14. De Secretaris-Generaal verschaft de Commissie de assistentie en de faciliteit en die zij behoeft. De uitgaven van de Commissie worden gedragen door de Verenigde Naties.

Dit Verdrag werd ondertekend door de volgende Staten en Organisaties : Argentinië, België, Benin, Brazilië, Burkina Faso, Cyprus, Denemarken, Duitsland (Bondsrép.), Egypte, Griekenland, Internationale Arbeidsorganisatie, Internationale Burgerluchtvaartorganisatie, Internationale Maritieme Organisatie, Internationale Vereniging voor Telecommunicatie, Italië, Ivoorkust, Japan, Joegoslavië, Korea, Malawi, Marokko, Mexico, Nederland, Oostenrijk, Organisatie der Verenigde Naties, Organisatie der Verenigde Naties voor Opvoeding, Wetenschap en Cultuur, Raad van Europa, Senegal, Soedan, Verenigde Staten, Verenigd Koninkrijk, Voedsel- en Landbouworganisatie, Wereldgezondheidsorganisatie, Wereldorganisatie voor Weerkunde, Zaïre, Zambia, Zweden.

De bekrachtigingsoorkonde van België werd neergelegd op 1 september 1992. Dit Verdrag is nog niet in werking getreden. De datum van inwerkingtreding alsmede de lijst van de gebonden Staten zullen later gepubliceerd worden.

Bij de neerlegging van de bekrachtigingsoorkonde heeft België de volgende verklaring afgelegd :

« Artikelen 53 en 64

De Belgische Staat zal niet gebonden zijn door de artikelen 53 en 64 van het Verdrag ten aanzien van elke partij die, door een reserve te formuleren ten aanzien van artikel 66, tweede lid, weigert de procedure te volgen in dit artikel voorzien. »

De tekst van de door de andere gebonden Staten gemaakt voorbehouden en afgelegde verklaringen kan worden geraadpleegd bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Directie der Verdragen, Belliardstraat 65, 1040 Brussel.

N. 93 — 2985

10 JUNI 1992. — Wet houdende goedkeuring van het Verdrag van Wenen inzake het verdragenrecht, en van de Bijlage, opgemaakt te Wenen op 23 mei 1969 (1)

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Enig artikel. Het Verdrag van Wenen inzake het verdragenrecht, en de Bijlage, opgemaakt te Wenen op 23 mei 1969, zullen volkomen uitwerking hebben.

Niettemin verklaart de Belgische Staat niet te zijn gebonden door de artikelen 53 en 64 van het Verdrag ten aanzien van elke partij die een voorbehoud maakt bij artikel 66, punt a), en zodoende de bij dit artikel vastgestelde procedure voor geschillenregeling verwerpt.

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel zal worden bekleed en door het *Belgisch Staatsblad* zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 10 juni 1992.

BOUDEWIJN

Van Koningswege :

De Minister van Buitenlandse Zaken,
W. CLAES

Gezien en met 's Lands zegel gezegeld :

De Minister van Justitie,
M. WATHELET

(1) Zie noot op de volgende bladzijde.

**CONVENTION DE VIENNE
sur le droit des traités**

Les Etats Parties à la présente Convention,

Considérant le rôle fondamental des traités dans l'histoire des relations internationales,

Reconnaissant l'importance de plus en plus grande des traités en tant que source du droit international et en tant que moyen de développer la coopération pacifique entre les nations, quels que soient leurs régimes constitutionnels et sociaux,

*Constatant que les principes du libre consentement et de la bonne foi et la règle *pacta sunt servanda* sont universellement reconnus,*

Affirmant que les différends concernant les traités doivent, comme les autres différends internationaux, être réglés par des moyens pacifiques et conformément aux principes de la justice et du droit international,

Rappelant la résolution des peuples des Nations Unies de créer les conditions nécessaires au maintien de la justice et du respect des obligations nées des traités,

Conscients des principes de droit international incorporés dans la Charte des Nations Unies, tels que les principes concernant l'égalité des droits des peuples et leur droit de disposer d'eux-mêmes, l'égalité souveraine et l'indépendance de tous les Etats, la non-ingérence dans les affaires intérieures des Etats, l'interdiction de la menace ou de l'emploi de la force et le respect universel et effectif des droits de l'homme et des libertés fondamentales pour tous,

Convaincus que la codification et le développement progressif du droit des traités réalisés dans la présente Convention serviront les buts des Nations Unies énoncés dans la Charte, qui sont de maintenir la paix et la sécurité internationales, de développer entre les nations des relations amicales et de réaliser la coopération internationale,

Affirmant que les règles du droit international coutumier continueront à régir les questions non réglées dans les dispositions de la présente Convention,

Sont convenus de ce qui suit :

**PARTIE I
Introduction**

Article 1er

Portée de la présente Convention

La présente Convention s'applique aux traités entre Etats.

Art. 2

Expressions employées.

1. Aux fins de la présente Convention :

a) l'expression « traité » s'entend d'un accord international conclu par écrit entre Etats et régi par le droit international, qu'il soit consigné dans un instrument unique ou dans deux ou plusieurs instruments connexes, et quelle que soit sa dénomination particulière;

b) les expressions « ratification », « acceptation », « approbation » et « adhésion » s'entendent, selon le cas, de l'acte international ainsi dénommé par lequel un Etat établit sur le plan international son consentement à être lié par un traité;

(1) *Références parlementaires.*

Session 1990-1991.

Chambre.

Documents. — Projet de loi, n° 1472-1. — Amendement, n° 1472-2. — Rapport, n° 1472-3.

Annales parlementaires. — Discussion, séance du 12 juillet 1991. — Vote, séance du 13 juillet 1991.

Sénat.

Documents. — Projet transmis par la Chambre, n° 1414-1. Session extraordinaire 1991-1992. — Liste, n° 284-1. — Rapport, n° 284-2.

Annales parlementaires. — Discussion, séance du 23 avril 1992. — Vote, séance du 23 avril 1992.

**VERTALING
VERDRAG VAN WENEN
inzake het verdragenrecht**

De Staten die Partij zijn bij dit Verdrag,

In overweging nemend de fundamentele rol van verdragen in de geschiedenis van de internationale betrekkingen,

Zich bewust van het steeds toenemend belang van verdragen als bron van volkenrecht en als middel ter ontwikkeling van de vreedzame samenwerking tussen de naties, ongeacht hun constitutionele en sociale stelsels,

*Vaststellend dat de beginselen van vrijwillige instemming en van goede trouw en de regel *pacta sunt servanda* algemeen erkend worden,*

Bevestigend dat geschillen betreffende verdragen, evenals andere internationale geschillen, dienen te worden geregeld langs vreedzame weg en overeenkomstig de beginselen van gerechtigheid en het volkenrecht,

Herinnerend aan de vastbeslotenheid van de volken van de Verenigde Naties tot het scheppen van de voorwaarden die noodzakelijk zijn voor het handhaven van de gerechtigheid en de eerbiediging van de uit verdragen voortvloeiende verplichtingen,

Indachtig de beginselen van het volkenrecht, neergelegd in het Handvest van de Verenigde Naties, als daar zijn de beginselen van de gelijkgerechtigdheid der volken en hun recht op zelfbeschikking, de soevereine gelijkheid en de onafhankelijkheid van alle Staten, het zich niet mengen in binnenlandse aangelegenheden van Staten, het verbod van het dreigen met of het gebruikmaken van geweld en de universele en daadwerkelijke eerbied voor de rechten van de mens en fundamentele vrijheden voor allen,

Van oordeel zijnde dat de codificatie en de geleidelijke ontwikkeling van het in dit Verdrag neergelegde verdragenrecht de in het Handvest omschreven doelstellingen van de Verenigde Naties zullen bevorderen, te weten : het handhaven van de internationale vrede en veiligheid, het ontwikkelen van vriendschappelijke betrekkingen tussen de naties en de verwezenlijking van de internationale samenwerking,

Bevestigend dat de vraagstukken die niet door de bepalingen van dit Verdrag worden geregeld, zullen worden beheerst door de regels van het internationale gewoonterecht,

Zijn overeengekomen als volgt :

DEEL I

Inleiding

Artikel 1

Werkingsfeer van dit Verdrag

Dit Verdrag is van toepassing op verdragen tussen Staten.

Art. 2

Gebezigde uitdrukkingen

1. Voor de toepassing van dit Verdrag betekent

a) « verdrag » : een internationale overeenkomst in geschrifte tussen Staten gesloten en beheerst door het volkenrecht, hetzij nedergelegd in een enkele akte, hetzij in twee of meer samenhangende akten, en ongeacht haar bijzondere benaming;

b) « bekrachtiging », « aanvaarding », « goedkeuring » en « toetreding » : al naar gelang het geval, de internationale handeling van die naam, waarmee een Staat op internationaal niveau zijn instemming door een verdrag gebonden te worden vastlegt;

(1) *Parlementaire referenties.*

Zitting 1990-1991.

Kamer.

Documenten. — Ontwerp van wet, nr. 1472-1. — Amendement, nr. 1472-2. — Verslag, nr. 1472-3.

Parlementaire Handelingen. — Bespreking, zitting van 12 juli 1991. — Stemming, zitting van 13 juli 1991.

Senaat.

Documenten. — Ontwerp overgezonden door de Kamer, nr. 1414-1. Buitengewone zitting 1991-1992. — Lijst, nr. 284-1. — Verslag, nr. 284-2.

Parlementaire Handelingen. — Bespreking, zitting van 23 april 1992. — Stemming, zitting van 23 april 1992.

c) l'expression « pleins pouvoirs » s'entend d'un document émanant de l'autorité compétente d'un Etat et désignant une ou plusieurs personnes pour représenter l'Etat pour la négociation, l'adoption ou l'authentification du texte d'un traité, pour exprimer le consentement de l'Etat à être lié par un traité ou pour accomplir tout autre acte à l'égard du traité;

d) l'expression « réserve » s'entend d'une déclaration unilatérale, quel que soit son libellé ou sa désignation, faite par un Etat quand il signe, ratifie, accepte ou approuve un traité ou y adhère, par laquelle il vise à exclure ou à modifier l'effet juridique de certaines dispositions du traité dans leur application à cet Etat;

e) l'expression « Etat ayant participé à la négociation » s'entend d'un Etat ayant participé à l'élaboration et à l'adoption du texte du traité;

f) l'expression « Etat contractant » s'entend d'un Etat qui a consenti à être lié par le traité, que le traité soit entré en vigueur ou non;

g) l'expression « partie » s'entend d'un Etat qui a consenti à être lié par le traité et à l'égard duquel le traité est en vigueur;

h) l'expression « Etat tiers » s'entend d'un Etat qui n'est pas partie au traité;

i) l'expression « organisation internationale » s'entend d'une organisation intergouvernementale.

2. Les dispositions du paragraphe 1er concernant les expressions employées dans la présente Convention ne préjudicient pas à l'emploi de ces expressions ni au sens qui peut leur être donné dans le droit interne d'un Etat.

Art. 3

Accords internationaux n'entrant pas dans le cadre de la présente Convention

Le fait que la présente Convention ne s'applique ni aux accords internationaux conclus entre des Etats et d'autres sujets du droit international ou entre ces autres sujets du droit international, ni aux accords internationaux qui n'ont pas été conclus par écrit, ne porte pas atteinte :

- a) à la valeur juridique de tels accords;
- b) à l'application à ces accords de toutes règles énoncées dans la présente Convention auxquelles ils seraient soumis en vertu du droit international indépendamment de ladite Convention;
- c) à l'application de la Convention aux relations entre Etats régies par des accords internationaux auxquels sont également parties d'autres sujets du droit international.

Art. 4

Non-rétroactivité de la présente Convention

Sans préjudice de l'application de toutes règles énoncées dans la présente Convention auxquelles les traités seraient soumis en vertu du droit international indépendamment de ladite Convention, celle-ci s'applique uniquement aux traités conclus par des Etats après son entrée en vigueur à l'égard de ces Etats.

Art. 5

Traités constitutifs d'organisations internationales et traités adoptés au sein d'une organisation internationale

La présente Convention s'applique à tout traité qui est l'acte constitutif d'une organisation internationale et à tout traité adopté au sein d'une organisation internationale, sous réserve de toute règle pertinente de l'organisation.

PARTIE II

Conclusion et entrée en vigueur des traités

Section 1

Conclusion des traités

Art. 6

Capacité des Etats de conclure des traités

Tout Etat a la capacité de conclure des traités.

Art. 7

Pleins pouvoirs

1. Une personne est considérée comme représentant un Etat pour l'adoption ou l'authentification du texte d'un traité ou pour exprimer le consentement de l'Etat à être lié par un traité :

- a) si elle produit des pleins pouvoirs appropriés; ou

c) « volmacht » : een van de bevoegde autoriteit van een Staat uitgaand document waarbij een of meer personen worden aangevoerd om de Staat te vertegenwoordigen bij de onderhandelingen over, de aanneming of de authenticatie van een verdragstekst, om de instemming van de Staat door een verdrag gebonden te worden tot uitdrukking te brengen, of om elke andere handeling te verrichten met betrekking tot een verdrag;

d) « voorbehoud » : een eenzijdige verklaring, ongeacht haar bewoording of haar benaming, afgelegd door een Staat wanneer hij een verdrag ondertekent, bekrachtigt, aanvaardt of goedkeurt of daartoe toetreedt, waarbij hij te kennen geeft het rechtsgevolg van zekere bepalingen van het verdrag in hun toepassing met betrekking tot deze Staat uit te sluiten of te wijzigen;

e) « Staat die heeft deelgenomen aan de onderhandelingen » : een Staat die heeft deelgenomen aan de voorbereiding en de aanneming van de verdragstekst;

f) « verdragshuitende Staat » : een Staat die heeft ingestemd door het verdrag gebonden te worden, of het verdrag in werking is getreden of niet;

g) « partij » : een Staat die heeft ingestemd door het verdrag gebonden te worden en voor welke het verdrag in werking is getreden;

h) « derde staat » : een staat die geen partij is bij het verdrag;

i) « internationale organisatie » : een intergouvernementele organisatie.

2. De bepalingen van het eerste lid aangaande de in dit Verdrag gebezigde uitdrukkingen laten onverlet het gebruik van deze termen of de betekenis die er in het nationale recht van een Staat aan kan worden gehecht.

Art. 3

Internationale overeenkomsten die buiten de werkingssfeer van dit Verdrag vallen

Het feit dat dit Verdrag noch op internationale overeenkomsten gesloten tussen Staten en andere subjecten van volkenrecht of tussen deze andere subjecten van volkenrecht, noch op niet in geschrifte tot stand gebrachte internationale overeenkomsten van toepassing is, doet geen afbreuk aan :

- a) de rechtskracht van zodanige overeenkomsten;
- b) de toepassing op deze overeenkomsten van alle in dit Verdrag vastgestelde regels waaraan zij onafhankelijk van dit Verdrag krachtens het volkenrecht zouden zijn onderworpen;
- c) de toepassing van het Verdrag op de betrekkingen tussen Staten, geregeld door internationale overeenkomsten waarbij andere subjecten van volkenrecht eveneens partij zijn.

Art. 4

De niet-terugwerkende kracht van dit Verdrag

Onverminderd de toepassing van de in dit Verdrag vastgelegde regels waaraan verdragen krachtens het volkenrecht los van dit Verdrag zouden zijn onderworpen, is dit Verdrag slechts van toepassing op verdragen gesloten door Staten na zijn inwerkingtreding voor die Staten.

Art. 5

Verdragen ter oprichting van internationale organisaties en verdragen aangenomen binnen een internationale organisatie

Dit Verdrag is van toepassing op elk verdrag dat de oprichtingsakte van een internationale organisatie vormt en op elk verdrag, aangenomen binnen een internationale organisatie, behoudens de ter zake dienende regels van de organisatie.

DEEL II

Het sluiten en de inwerkingtreding van verdragen

Afdeling 1

Het sluiten van verdragen

Art. 6

Bevoegdheid der Staten tot het sluiten van verdragen

Elke Staat is bevoegd tot het sluiten van verdragen.

Art. 7

Volmacht

1. Een persoon wordt beschouwd een Staat te vertegenwoordigen ter zake van de aanneming of de authenticatie van een verdragstekst of om de instemming van de Staat door een verdrag gebonden te worden tot uiting te brengen, indien :

- a) hij een voor dat doel verleende volmacht toont; of

b) s'il ressort de la pratique des Etats intéressés ou d'autres circonstances qu'ils avaient l'intention de considérer cette personne comme représentant l'Etat à ces fins et de ne pas requérir la présentation de pleins pouvoirs.

2. En vertu de leurs fonctions et sans avoir à produire de pleins pouvoirs, sont considérés comme représentant leur Etat :

a) les chefs d'Etat, les chefs de gouvernement et les ministres des affaires étrangères, pour tous les actes relatifs à la conclusion d'un traité;

b) les chefs de mission diplomatique, pour l'adoption du texte d'un traité entre l'Etat accréditant et l'Etat accréditaire;

c) les représentants accrédités des Etats à une conférence internationale ou auprès d'une organisation internationale ou d'un de ses organes, pour l'adoption du texte d'un traité dans cette conférence, cette organisation ou cet organe.

Art. 8

Confirmation ultérieure d'un acte accompli sans autorisation

Un acte relatif à la conclusion d'un traité accompli par une personne qui ne peut, en vertu de l'article 7, être considérée comme autorisée à représenter un Etat à cette fin est sans effet juridique, à moins qu'il ne soit confirmé ultérieurement par cet Etat.

Art. 9

Adoption du texte

1. L'adoption du texte d'un traité s'effectue par le consentement de tous les Etats participant à son élaboration, sauf dans les cas prévus au paragraphe 2.

2. L'adoption du texte d'un traité à une conférence internationale s'effectue à la majorité des deux tiers des Etats présents et votants, à moins que ces Etats ne décident, à la même majorité, d'appliquer une règle différente.

Art. 10

Authentification du texte

Le texte d'un traité est arrêté comme authentique et définitif :

a) suivant la procédure établie dans ce texte ou convenue par les Etats participant à l'élaboration du traité; ou,

b) à défaut d'une telle procédure, par la signature, la signature *ad referendum* ou le paraphe, par les représentants de ces Etats, du texte du traité ou de l'acte final d'une conférence dans lequel le texte est consigné.

Art. 11

Modes d'expression du consentement à être lié par un traité

Le consentement d'un Etat à être lié par un traité peut être exprimé par la signature, l'échange d'instruments constituant un traité, la ratification, l'acceptation, l'approbation ou l'adhésion, ou par tout autre moyen convenu.

Art. 12

Expression, par la signature, du consentement à être lié par un traité

1. Le consentement d'un Etat à être lié par un traité s'exprime par la signature du représentant de cet Etat :

a) lorsque le traité prévoit que la signature aura cet effet;

b) lorsqu'il est par ailleurs établi que les Etats ayant participé à la négociation étaient convenus que la signature aurait cet effet; ou

c) lorsque l'intention de l'Etat de donner cet effet à la signature ressort des pleins pouvoirs de son représentant ou a été exprimée au cours de la négociation.

2. Aux fins du paragraphe 1er :

a) le paraphe d'un texte vaut signature du traité lorsqu'il est établi que les Etats ayant participé à la négociation en étaient ainsi convenus;

b) la signature *ad referendum* d'un traité par le représentant d'un Etat, si elle est confirmée par ce dernier, vaut signature définitive du traité.

b) uit de praktijk van de betrokken Staten of uit andere omstandigheden blijkt dat het hun bedoeling was deze persoon als vertegenwoordiger van de Staat ten dezen te beschouwen en niet de overlegging van een volmacht te verlangen.

2. Op grond van hun functies en zonder dat zij een volmacht behoeven te tonen, worden als vertegenwoordiger van hun Staat beschouwd :

a) Staatshoofden, Regeringsleiders en Ministers van Buitenlandse Zaken, voor alle handelingen met betrekking tot het sluiten van een verdrag;

b) hoofden van diplomatieke missies voor de aanneming van de tekst van een verdrag tussen de accrediterende Staat en de Staat waar zij geaccrediteerd zijn;

c) geaccrediteerde vertegenwoordigers van Staten bij een internationale conferentie of een internationale organisatie of een van haar organen, voor de aanneming van een verdragstekst in deze conferentie, deze organisatie of dit orgaan.

Art. 8

Bevestiging achteraf van een zonder machtiging verrichte handeling

Een handeling met betrekking tot het sluiten van een verdrag, verricht door een persoon die niet krachtens artikel 7 beschouwd kan worden gemachtigd te zijn een Staat ten dezen te vertegenwoordigen, is zonder rechtsgevolg tenzij zij achteraf door die Staat wordt bevestigd.

Art. 9

Aanneming van de tekst

1. De aanneming van een verdragstekst geschiedt door de instemming van alle Staten die betrokken zijn bij het opstellen, met uitzondering van gevallen voorzien in het tweede lid.

2. De aanneming van een verdragstekst op een internationale conferentie geschiedt door een meerderheid van twee derden van de stemmen van de aanwezige en stemuitbrengende Staten, tenzij die Staten met dezelfde meerderheid besluiten een afwijkende regel toe te passen.

Art. 10

Authenticatie van de tekst

De verdragstekst wordt als authentiek en definitief vastgesteld :

a) door de procedure, vastgesteld in die tekst of overeengekomen door de aan de opstelling van het verdrag deelnemende Staten; of

b) indien in een dergelijke procedure niet is voorzien, door ondertekening, ondertekening *ad referendum* of parafering door de vertegenwoordigers van die Staten van de verdragstekst of de slotakte van een conferentie waarin de tekst is opgenomen.

Art. 11

Middelen om de instemming door een verdrag gebonden te worden tot uitdrukking te brengen

De instemming van een Staat door een verdrag gebonden te worden, kan tot uitdrukking worden gebracht door ondertekening, door uitwisseling van akten die een verdrag vormen, door bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, of door ieder ander overeengekomen middel.

Art. 12

Het door ondertekening tot uitdrukking brengen van instemming door een verdrag gebonden te worden

1. De instemming van een Staat door een verdrag gebonden te worden, wordt tot uiting gebracht door de ondertekening door de vertegenwoordiger van deze Staat, indien :

a) het verdrag er in voorziet dat de ondertekening dit gevolg heeft;

b) het op andere wijze vaststaat, dat de Staten die aan de onderhandelingen hebben deelgenomen zijn overeengekomen dat de ondertekening dit gevolg heeft; of

c) de bedoeling van de Staat om de ondertekening dit gevolg te geven uit de volmacht van zijn vertegenwoordiger blijkt of tijdens de onderhandelingen te kennen is gegeven.

2. Voor de toepassing van het eerste lid :

a) geldt de parafering van een tekst als ondertekening van het verdrag indien het vaststaat dat de Staten die aan de onderhandelingen hebben deelgenomen aldus zijn overeengekomen;

b) geldt de ondertekening *ad referendum* van een verdrag door de vertegenwoordiger van een Staat, indien zij door die Staat wordt bevestigd, als definitieve ondertekening van het verdrag.

Art. 13

*Expression, par l'échange d'instruments
constituant un traité, du consentement
à être lié par un traité*

Le consentement des Etats à être liés par un traité constitué par les instruments échangés entre eux s'exprime par cet échange :

- a) lorsque les instruments prévoient que leur échange aura cet effet, ou
- b) lorsqu'il est par ailleurs établi que ces Etats étaient convenus que l'échange des instruments aurait cet effet.

Art. 14

*Expression, par la ratification,
l'acceptation ou l'approbation,
du consentement à être lié par un traité*

1. Le consentement d'un Etat à être lié par un traité s'exprime par la ratification :

- a) lorsque le traité prévoit que ce consentement s'exprime par la ratification;
- b) lorsqu'il est par ailleurs établi que les Etats ayant participé à la négociation étaient convenus que la ratification serait requise;
- c) lorsque le représentant de cet Etat a signé le traité sous réserve de ratification; ou
- d) lorsque l'intention de cet Etat de signer le traité sous réserve de ratification ressort des pleins pouvoirs de son représentant ou a été exprimée au cours de la négociation.

2. Le consentement d'un Etat à être lié par un traité s'exprime par l'acceptation ou l'approbation dans des conditions analogues à celles qui s'appliquent à la ratification.

Art. 15

*Expression, par l'adhésion, du consentement à être lié
par un traité*

Le consentement d'un Etat à être lié par un traité s'exprime par l'adhésion :

- a) lorsque le traité prévoit que ce consentement peut être exprimé par cet Etat par voie d'adhésion;
- b) lorsqu'il est par ailleurs établi que les Etats ayant participé à la négociation étaient convenus que ce consentement pourrait être exprimé par cet Etat par voie d'adhésion; ou

c) lorsque toutes les parties sont convenues ultérieurement que ce consentement pourrait être exprimé par cet Etat par voie d'adhésion.

Art. 16

*Echange ou dépôt des instruments de ratification,
d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion*

A moins que le traité n'en dispose autrement, les instruments de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion établissent le consentement d'un Etat à être lié par un traité au moment :

- a) de leur échange entre les Etats contractants;
- b) de leur dépôt auprès du dépositaire, ou
- c) de leur notification aux Etats contractants ou au dépositaire, s'il en est ainsi convenu.

Art. 17

*Consentement à être lié par une partie d'un traité
et choix entre des dispositions différentes*

1. Sans préjudice des articles 19 à 23, le consentement d'un Etat à être lié par une partie d'un traité ne produit effet que si le traité le permet ou si les autres Etats contractants y consentent.

2. Le consentement d'un Etat à être lié par un traité qui permet de choisir entre des dispositions différentes ne produit effet que si les dispositions sur lesquelles il porte sont clairement indiquées.

Art. 18

*Obligation de ne pas priver un traité de son objet
et de son but avant son entrée en vigueur*

Un Etat doit s'abstenir d'actes qui priveraient un traité de son objet et de son but :

- a) lorsqu'il a signé le traité ou a échangé les instruments constituant le traité sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, tant qu'il n'a pas manifesté son intention de ne pas devenir partie au traité; ou

Art. 13

*Het door uitwisseling van akten die een verdrag
vormen tot uitdrukking brengen van de instemming
door een verdrag gebonden te worden*

De instemming van Staten gebonden te worden door een verdrag, dat wordt gevormd door tussen hen uitgewisselde akten, wordt tot uitdrukking gebracht door deze uitwisseling, indien :

- a) de akten er in voorzien dat hun uitwisseling dit gevolg heeft; of
- b) het op andere wijze vaststaat, dat die Staten zijn overeengekomen dat de uitwisseling van akten dit gevolg heeft.

Art. 14

*Het door bekrachtiging, aanvaarding
of goedkeuring tot uitdrukking brengen van
de instemming door een verdrag gebonden te worden*

1. De instemming van een Staat door een verdrag gebonden te worden, wordt tot uitdrukking gebracht door bekrachtiging, indien :

- a) het verdrag er in voorziet dat deze instemming door bekrachtiging tot uitdrukking wordt gebracht;
- b) het op andere wijze vaststaat, dat de Staten die aan de onderhandelingen hebben deelgenomen, waren overeengekomen dat bekrachtiging is vereist;
- c) de vertegenwoordiger van deze Staat het verdrag onder voorbehoud van bekrachtiging heeft ondertekend; of
- d) de bedoeling van deze Staat om het verdrag te ondertekenen onder voorbehoud van bekrachtiging uit de volmacht van zijn vertegenwoordiger blijkt of tijdens de onderhandelingen te kennen is gegeven.

2. De instemming van een Staat door een verdrag gebonden te worden, wordt tot uitdrukking gebracht door aanvaarding of goedkeuring op soortgelijke voorwaarden als die welke gelden voor bekrachtiging.

Art. 15

*Het door toetreding tot uitdrukking brengen
van instemming door een verdrag gebonden te worden*

De instemming van een Staat door een verdrag gebonden te worden, wordt tot uitdrukking gebracht door toetreding, indien :

- a) het verdrag er in voorziet, dat deze instemming door deze Staat tot uitdrukking kan worden gebracht door toetreding;
- b) het op andere wijze vaststaat, dat de Staten die hebben deelgenomen aan de onderhandelingen zijn overeengekomen dat deze instemming door deze Staat tot uitdrukking kan worden gebracht door toetreding; of
- c) alle partijen nadien zijn overeengekomen dat deze instemming door deze Staat tot uitdrukking kan worden gebracht door toetreding.

Art. 16

*Uitwisseling of nederlegging van de akten
van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding*

Tenzij het verdrag anders bepaalt, leggen de akten van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding de instemming van een Staat vast om door een verdrag gebonden te worden op het ogenblik van :

- a) hun uitwisseling tussen de verdragsluitende Staten;
- b) hun nederlegging bij de depositaris; of
- c) hun kennisgeving aan de verdragsluitende Staten of de depositaris, indien aldus is overeengekomen.

Art. 17

*Instemming door een deel van een verdrag gebonden
te worden en keuze tussen verschillende bepalingen*

1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 19 tot 23 heeft de instemming van een Staat gebonden te worden door een deel van een verdrag slechts gevolgen indien het verdrag dit toelaat of indien de andere verdragsluitende Staten hiermee instemmen.

2. De instemming van een Staat gebonden te worden door een verdrag dat een keuze veroorlooft uit verschillende bepalingen, heeft slechts gevolgen indien duidelijk is aangegeven op welke van de bepalingen de instemming betrekking heeft.

Art. 18

*Verplichting voorwerp en doel van een verdrag
niet ongedaan te maken alvorens zijn inwerkingtreding*

Een Staat moet zich onthouden van handelingen die een verdrag zijn voorwerp en zijn doel zouden ontnemen, indien :

- a) hij het verdrag heeft ondertekend of de akten die het verdrag vormen heeft uitgewisseld onder voorbehoud van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring, totdat hij zijn bedoeling geen partij te willen worden bij het verdrag kenbaar heeft gemaakt; of

b) lorsqu'il a exprimé son consentement à être lié par le traité, dans la période qui précède l'entrée en vigueur du traité et à condition que celle-ci soit pas indûment retardée.

Section 2 Réserves

Art. 19 Formulation des réserves

Un Etat, au moment de signer, de ratifier, d'accepter, d'approuver un traité ou d'y adhérer, peut formuler une réserve, à moins :

- a) que la réserve ne soit interdite par le traité;
- b) que le traité ne dispose que seules des réserves déterminées, parmi lesquelles ne figure pas la réserve en question, peuvent être faites; ou
- c) que, dans les cas autres que ceux visés aux alinéas a) et b), la réserve ne soit incompatible avec l'objet et le but du traité.

Art. 20 Acceptation des réserves et objections aux réserves

1. Une réserve expressément autorisée par un traité n'a pas à être ultérieurement acceptée par les autres Etats contractants, à moins que le traité ne le prévoit.

2. Lorsqu'il ressort du nombre restreint des Etats ayant participé à la négociation, ainsi que de l'objet et du but d'un traité, que l'application du traité dans son intégralité entre toutes les parties est une condition essentielle du consentement de chacune d'elles à être liée par le traité, une réserve doit être acceptée par toutes les parties.

3. Lorsqu'un traité est un acte constitutif d'une organisation internationale et à moins qu'il n'en dispose autrement, une réserve exige l'acceptation de l'organe compétent de cette organisation.

4. Dans les cas autres que ceux visés aux paragraphes précédents et à moins que le traité n'en dispose autrement :

a) l'acceptation d'une réserve par un autre Etat contractant fait de l'Etat auteur de la réserve une partie au traité par rapport à cet autre Etat si le traité est en vigueur ou lorsqu'il entre en vigueur pour ces Etats;

b) l'objection faite à une réserve par un autre Etat contractant n'empêche pas le traité d'entrer en vigueur entre l'Etat qui a formulé l'objection et l'Etat auteur de la réserve, à moins que l'intention contraire n'ait été nettement exprimée par l'Etat qui a formulé l'objection;

c) un acte exprimant le consentement d'un Etat à être lié par le traité et contenant une réserve prend effet dès qu'au moins un autre Etat contractant a accepté la réserve.

5. Aux fins des paragraphes 2 et 4 et à moins que le traité n'en dispose autrement, une réserve est réputée avoir été acceptée par un Etat si ce dernier n'a pas formulé d'objection à la réserve soit à l'expiration des douze mois qui suivent la date à laquelle il en a reçu notification, soit à la date à laquelle il a exprimé son consentement à être par le traité, si celle-ci est postérieure.

Art. 21 Effets juridiques des réserves et des objections aux réserves

1. Une réserve établie à l'égard d'une autre partie conformément aux articles 19, 20 et 23 :

a) modifie pour l'Etat auteur de la réserve dans ses relations avec cette autre partie les dispositions du traité sur lesquelles porte la réserve, dans la mesure prévue par cette réserve; et

b) modifie ces dispositions dans la même mesure pour cette autre partie dans ses relations avec l'Etat auteur de la réserve.

2. La réserve ne modifie pas les dispositions du traité pour les autres parties au traité dans leurs rapports *inter se*.

3. Lorsqu'un Etat qui a formulé une objection à une réserve ne s'est pas opposé à l'entrée en vigueur du traité entre lui-même et l'Etat auteur de la réserve, les dispositions sur lesquelles porte la réserve ne s'appliquent pas entre les deux Etats, dans la mesure prévue par la réserve.

b) hij zijn instemming door het verdrag gebonden te worden tot uitdrukking heeft gebracht in de periode die aan de inwerkingtreding van het verdrag voorafgaat op voorwaarde dat deze inwerkingtreding niet onnodig wordt vertraagd.

Afdeling 2 Voorbehouden

Art. 19 Het maken van voorbehouden

Een Staat kan op het ogenblik van ondertekening, bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van een verdrag of toetreding tot een verdrag een voorbehoud maken, tenzij :

- a) dit voorbehoud is verboden door het verdrag;
- b) het verdrag bepaalt dat slechts bepaalde voorbehouden, waaronder niet het voorbehoud in kwestie, kunnen worden gemaakt; of

c) voor zover het andere gevallen dan omschreven onder a) en b) betreft, het voorbehoud niet verenigbaar is met voorwerp en doel van het verdrag.

Art. 20 Aanvaarding van en bezwaar tegen voorbehouden

1. Een door een verdrag uitdrukkelijk toegestaan voorbehoud behoeft niet nadien door de andere verdragssluitende partijen te worden aanvaard, tenzij het verdrag dat voorschrijft.

2. Indien uit het beperkte aantal Staten dat aan de onderhandelingen heeft deelgenomen en uit het voorwerp en doel van het verdrag blijkt, dat de toepassing van het verdrag in zijn geheel tussen alle partijen een wezenlijke voorwaarde is voor de instemming van elk hunner door het verdrag gebonden te worden, dient een voorbehoud door alle partijen te worden aanvaard.

3. Indien een verdrag een oprichtingsakte van een internationale organisatie is en indien het niet anders bepaalt, dient een voorbehoud door het bevoegde orgaan van deze organisatie te worden aanvaard.

4. In andere gevallen dan die waarin de voorgaande leden voorzien en indien het verdrag niet anders bepaalt :

a) maakt de aanvaarding van een voorbehoud door een andere verdragssluitende Staat de Staat die het voorbehoud heeft gemaakt partij bij het verdrag met betrekking tot deze andere Staat, indien het verdrag in werking is of wanneer het in werking treedt voor deze Staten;

b) verhindert het bezwaar van een andere verdragssluitende Staat tegen een voorbehoud niet de inwerkingtreding van het verdrag tussen de Staat die het bezwaar heeft aangetekend en de Staat die het voorbehoud heeft gemaakt, tenzij de tegengestelde bedoeling duidelijk is uitgedrukt door de Staat die het bezwaar heeft aangetekend;

c) wordt een akte, waarin de instemming van een Staat door het verdrag gebonden te worden tot uitdrukking wordt gebracht en die een voorbehoud bevat, van kracht zodra ten minste één andere verdragssluitende Staat het voorbehoud heeft aanvaard.

5. Voor de toepassing van het tweede en vierde lid en indien het verdrag niet anders bepaalt, wordt een voorbehoud geacht te zijn aanvaard door een Staat, indien deze geen bezwaar heeft gemaakt tegen het voorbehoud binnen twaalf maanden na de datum waarop hij de kennisgeving daarvan ontvangen heeft, of op de dag, waarop hij zijn instemming door het verdrag gebonden te worden tot uitdrukking heeft gebracht indien deze dag op een latere datum valt.

Art. 21 Rechtsgevolgen van voorbehouden en bezwaren tegen voorbehouden

1. Een voorbehoud, gemaakt ten aanzien van een andere partij overeenkomstig de artikelen 19, 20 en 23 :

a) wijzigt voor de Staat die het voorbehoud heeft gemaakt in zijn betrekkingen met deze andere partij de bepalingen van het verdrag waarop het voorbehoud betrekking heeft, in de mate voorzien in dit voorbehoud; en

b) wijzigt deze bepalingen in dezelfde mate voor deze andere partij in haar betrekkingen met de Staat die het voorbehoud heeft gemaakt.

2. Het voorbehoud wijzigt niet de bepalingen van het verdrag voor de andere partijen bij het verdrag *inter se*.

3. Indien een Staat die bezwaar heeft gemaakt tegen een voorbehoud zich niet heeft verzet tegen de inwerkingtreding van het verdrag tussen hem en de Staat die het voorbehoud heeft gemaakt, zijn de bepalingen waarop het voorbehoud betrekking heeft niet van toepassing tussen de beide Staten in de mate voorzien in het voorbehoud.

Art. 22

*Retrait des réserves et des objections
aux réserves*

1. A moins que le traité n'en dispose autrement, une réserve peut à tout moment être retirée sans que le consentement de l'Etat qui a accepté la réserve soit nécessaire pour son retrait.

2. A moins que le traité n'en dispose autrement, une objection à une réserve peut à tout moment être retirée.

3. A moins que le traité n'en dispose ou qu'il n'en soit convenu autrement :

a) le retrait d'une réserve ne prend effet à l'égard d'un autre Etat contractant que lorsque cet Etat en a reçu notification;

b) le retrait d'une objection à une réserve ne prend effet que lorsque l'Etat qui a formulé la réserve a reçu notification de ce retrait.

Art. 23

Procédure relative aux réserves

1. La réserve, l'acceptation expresse d'une réserve et l'objection à une réserve doivent être formulées par écrit et communiquées aux Etats contractants et aux autres Etats ayant qualité pour devenir parties au traité.

2. Lorsqu'elle est formulée lors de la signature du traité sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, une réserve doit être confirmée formellement par l'Etat qui en est l'auteur, au moment où il exprime son consentement à être lié par le traité. En pareil cas, la réserve sera réputée avoir été faite à la date à laquelle elle a été confirmée.

2. Une acceptation expresse d'une réserve ou une objection faite à une réserve, si elles sont antérieures à la confirmation de cette dernière, n'ont pas besoin d'être elles-mêmes confirmées.

4. Le retrait d'une réserve ou d'une objection à une réserve doit être formulé par écrit.

Section 3

*Entrée en vigueur des traités et application
à titre provisoire*

Art. 24

Entrée en vigueur

1. Un traité entre en vigueur suivant les modalités et à la date fixées par ses dispositions ou par accord entre les Etats ayant participé à la négociation.

2. A défaut de telles dispositions ou d'un tel accord, un traité entre en vigueur dès que le consentement à être lié par le traité a été établi pour tous les Etats ayant participé à la négociation.

3. Lorsque le consentement d'un Etat à être lié par un traité est établi à une date postérieure à l'entrée en vigueur dudit traité, celui-ci, à moins qu'il n'en dispose autrement, entre en vigueur à l'égard de cet Etat à cette date.

4. Les dispositions d'un traité qui réglementent l'authentification du texte, l'établissement du consentement des Etats à être liés par le traité, les modalités ou la date d'entrée en vigueur, les réserves, les fonctions du dépositaire, ainsi que les autres questions qui se posent nécessairement avant l'entrée en vigueur du traité, sont applicables dès l'adoption du texte.

Art. 25

Application à titre provisoire

1. Un traité ou une partie d'un traité s'applique à titre provisoire en attendant son entrée en vigueur :

a) si le traité lui-même en dispose ainsi; ou

b) si les Etats ayant participé à la négociation en étaient ainsi convenus d'une autre manière.

2. A moins que le traité n'en dispose autrement ou que les Etats ayant participé à la négociation n'en soient convenus autrement, l'application à titre provisoire d'un traité ou d'une partie d'un traité à l'égard d'un Etat prend fin si cet Etat notifie aux autres Etats entre lesquels le traité est appliqué provisoirement son intention de ne pas devenir partie au traité.

Art. 22

*Het intrekken van voorbehouden en bezwaren
tegen voorbehouden*

1. Tenzij het verdrag anders bepaalt, kan een voorbehoud elk ogenblik worden ingetrokken zonder dat daarvoor de instemming nodig is van de Staat die het voorbehoud heeft aanvaard.

2. Tenzij het verdrag anders bepaalt, kan een bezwaar tegen een voorbehoud te allen tijde worden ingetrokken.

3. Tenzij het verdrag anders bepaalt of indien anders is overeengekomen :

a) wordt het intrekken van een voorbehoud eerst ten aanzien van een andere verdragsluitende Staat van kracht wanneer die Staat een kennisgeving dienaangaande heeft ontvangen;

b) wordt het intrekken van een bezwaar tegen een voorbehoud pas van kracht wanneer de Staat die het voorbehoud heeft gemaakt een kennisgeving van de intrekking heeft ontvangen.

Art. 23

Procedure betreffende voorbehouden

1. Een voorbehoud, een uitdrukkelijke aanvaarding van een voorbehoud en een bezwaar tegen een voorbehoud moeten schriftelijk worden vastgelegd aan de verdragsluitende Staten en aan andere Staten die gerechtigd zijn partij bij het verdrag te worden, worden medegedeeld.

2. Indien een voorbehoud wordt gemaakt bij de ondertekening van het verdrag onder voorbehoud van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring, moet het formeel bevestigd worden door de Staat die het voorbehoud heeft gemaakt op het ogenblik dat hij zijn instemming door het verdrag gebonden te worden, tot uitdrukking brengt. In een dergelijk geval zal het voorbehoud worden beschouwd als te zijn gemaakt op de dag van bevestiging.

3. Een uitdrukkelijke aanvaarding van een voorbehoud of een bezwaar tegen een voorbehoud behoeft, indien voorafgegaan aan een bevestiging van dat voorbehoud, zelfs niet te worden bevestigd.

4. Het intrekken van een voorbehoud of een bezwaar tegen een voorbehoud dient schriftelijk te geschieden.

Afdeling 3

*Inwerkingtreding van verdragen
en voorlopige toepassing*

Art. 24

Inwerkingtreding

1. Een verdrag treedt in werking op de wijze en op de dag zoals voorzien in zijn bepalingen, of krachtens overeenstemming tussen de Staten die hebben deelgenomen aan de onderhandelingen.

2. Indien dergelijke bepalingen of een dergelijke overeenstemming ontbreken, treedt een verdrag in werking zodra de instemming door het verdrag gebonden te worden, vaststaat voor alle Staten die hebben deelgenomen aan de onderhandelingen.

3. Indien de instemming van een Staat door een verdrag gebonden te worden tot uitdrukking wordt gebracht op een datum na de inwerkingtreding van dit verdrag treedt het in werking voor deze Staat op deze datum, tenzij het verdrag anders bepaalt.

4. De bepalingen van een verdrag, die de authenticatie van de tekst, het tot uitdrukking brengen van de instemming van de Staten door het verdrag gebonden te worden, de wijze of de datum van inwerkingtreding, de voorbehouden, de werkzaamheden van de depositaris, alsmede de andere vraagstukken die zich noodzakelijkerwijze voordoen voor de inwerkingtreding van het verdrag regelen, zijn van toepassing vanaf het tijdstip van de aanneming van de tekst.

Art. 25

Voorlopige toepassing

1. Een verdrag of een deel van een verdrag wordt voorlopig toegepast in afwachting van zijn inwerkingtreding, indien

a) het verdrag zulks bepaalt; of

b) indien de Staten die hebben deelgenomen aan de onderhandelingen op een andere wijze aldus zijn overeengekomen.

2. Tenzij het verdrag anders bepaalt of de Staten die aan de onderhandelingen hebben deelgenomen anders zijn overeengekomen, houdt de voorlopige toepassing van een verdrag of een deel van een verdrag voor een Staat op, als deze Staat de andere Staten waartussen het verdrag wordt toegepast, in kennis stelt van zijn voornemen geen partij te worden bij het verdrag.

PARTIE III

Respect, application et interprétation des traités

Section 1

Respect des traités

Art. 26

Pacta sunt servanda

Tout traité en vigueur lie les parties et doit être exécuté par elles de bonne foi.

Art. 27

Droit interne et respect des traités

Une partie ne peut invoquer les dispositions de son droit interne comme justifiant la non-exécution d'un traité. Cette règle est sans préjudice de l'article 46.

Section 2

Application des traités

Art. 28

Non-rétroactivité des traités

A moins qu'une intention différente ne ressorte du traité ou ne soit par ailleurs établie, les dispositions d'un traité ne lient pas une partie en ce qui concerne un acte ou fait antérieur à la date d'entrée en vigueur de ce traité au regard de cette partie ou une situation qui avait cessé d'exister à cette date.

Art. 29

Application territoriale des traités

A moins qu'une intention différente ne ressorte du traité ou ne soit pas ailleurs établie, un traité lie chacune des parties à l'égard de l'ensemble de son territoire.

Art. 30

Application de traités successifs portant sur la même matière

1. Sous réserve des dispositions de l'article 103 de la Charte des Nations Unies, les droits et obligations des Etats parties à des traités successifs portant sur la même matière sont déterminés conformément aux paragraphes suivants.

2. Lorsqu'un traité précise qu'il est subordonné à un traité antérieur ou postérieur ou qu'il ne doit pas être considéré comme incompatible avec cet autre traité, les dispositions de celui-ci l'emportent.

3. Lorsque toutes les parties au traité antérieur sont également parties au traité postérieur, sans que le traité antérieur ait pris fin ou que son application ait été suspendue en vertu de l'article 59, le traité antérieur ne s'applique que dans la mesure où ses dispositions sont compatibles avec celles du traité postérieur.

4. Lorsque les parties au traité antérieur ne sont pas toutes parties au traité postérieur :

- a) dans les relations entre les Etats parties aux deux traités, la règle applicable est celle qui est énoncée au paragraphe 3;
- b) dans les relations entre un Etat partie aux deux traités et un Etat partie à l'un de ces traités seulement, le traité auquel les deux Etats sont parties régit leurs droits et obligations réciproques.

5. Le paragraphe 4 s'applique sans préjudice de l'article 41, de toute question d'extinction ou de suspension de l'application d'un traité aux termes de l'article 60 ou de toute question de responsabilité qui peut naître pour un Etat de la conclusion ou de l'application d'un traité dont les dispositions sont incompatibles avec les obligations qui lui incombent à l'égard d'un autre Etat en vertu d'un autre traité.

Section 3

Interprétation des traités

Art. 31

Règle générale d'interprétation

1. Un traité doit être interprété de bonne foi suivant le sens ordinaire à attribuer aux termes du traité dans leur contexte et à la lumière de son objet et de son but.

2. Aux fins de l'interprétation d'un traité, le contexte comprend, outre le texte, préambule et annexes inclus :

- a) tout accord ayant rapport au traité et qui est intervenu entre toutes les parties à l'occasion de la conclusion du traité;

DEEL III

Naleving, toepassing en uitlegging van verdragen

Afdeling 1

Naleving van verdragen

Art. 26

Pacta sunt servanda

Elk in werking getreden verdrag verbindt de partijen en moet door hen te goeder trouw ten uitvoer worden gelegd.

Art. 27

Nationaal recht en naleving van verdragen

Een partij mag zich niet beroepen op de bepalingen van zijn nationale recht om het niet ten uitvoer leggen van een verdrag te rechtvaardigen. Deze regel geldt onverminderd artikel 46.

Afdeling 2

Toepassing van verdragen

Art. 28

Niet-terugwerkende kracht van verdragen

Tenzij uit het verdrag of op andere wijze een andere bedoeling blijkt, binden de bepalingen van een verdrag een partij niet met betrekking tot een handeling of feit, voorafgaand aan de datum van inwerkingtreding van dit verdrag voor deze partij, of enige situatie die op die datum van inwerkingtreding van dit verdrag voor deze partij, of enige situatie die op die datum niet meer bestond.

Art. 29

Territoriale gelding van verdragen

Tenzij een andere bedoeling uit het verdrag blijkt of op een andere wijze is komen vast te staan, bindt een verdrag elke partij ten opzichte van haar gehele grondgebied.

Art. 30

Toepassing van achtereenvolgende verdragen die betrekking hebben op eenzelfde onderwerp

1. Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 103 van het Handvest van de Verenigde Naties worden de rechten en verplichtingen van Staten die partij zijn bij achtereenvolgende verdragen die betrekking hebben op eenzelfde onderwerp bepaald overeenkomstig de volgende leden.

2. Indien een verdrag uitdrukkelijk vermeldt dat het ondergeschikt is aan een eerder of later verdrag of dat het niet als onverenigbaar met dit andere verdrag moet worden beschouwd, hebben de bepalingen van dat andere verdrag voorrang.

3. Indien alle partijen bij het eerdere verdrag eveneens partij zijn bij het latere verdrag, zonder dat het eerdere verdrag beëindigd is of zijn werking is opgeschort krachtens artikel 59, is het eerdere verdrag slechts van toepassing in de mate waarin zijn bepalingen verenigbaar zijn met die van het latere verdrag.

4. Indien de partijen bij het eerdere verdrag niet alle partij zijn bij het latere verdrag :

- a) is in de betrekkingen tussen Staten die partij zijn bij beide verdragen de regel van toepassing die in het derde lid is vastgelegd;
- b) regelt in de betrekkingen tussen een Staat die partij is bij beide verdragen en een Staat die slechts partij is bij een van deze verdragen het verdrag waarbij beide Staten partij zijn hun wederzijdse rechten en verplichtingen.

5. Het vierde lid is van toepassing onverminderd artikel 41 of enig vraagstuk aangaande de beëindiging of de opschorting van de werking van een verdrag op grond van artikel 60 of enig vraagstuk aangaande verantwoordelijkheid die voor een Staat kan ontstaan uit het sluiten of de toepassing van een verdrag waarvan de bepalingen onverenigbaar zijn met de verplichtingen die op hem rusten ten aanzien van een andere Staat krachtens een ander verdrag.

Afdeling 3

Uitlegging van verdragen

Art. 31

Algemene regel van uitlegging

1. Een verdrag moet te goeder trouw worden uitgelegd overeenkomstig de gewone betekenis van de termen van het Verdrag in hun context en in het licht van voorwerp en doel van het Verdrag.

2. Voor de uitlegging van een verdrag omvat de context, behalve de tekst, met inbegrip van preambule en bijlagen :

- a) iedere overeenstemming die betrekking heeft op het verdrag en die bij het sluiten van het verdrag tussen alle partijen is bereikt;

b) tout instrument établi par une ou plusieurs parties à l'occasion de la conclusion du traité et accepté par les autres parties en tant qu'instrument ayant rapport au traité.

3. Il sera tenu compte, en même temps que du contexte :

a) de tout accord ultérieur intervenu entre les parties au sujet de l'interprétation du traité ou de l'application de ses dispositions;

b) de toute pratique ultérieurement suivie dans l'application du traité par laquelle est établi l'accord des parties à l'égard de l'interprétation du traité;

c) de toute règle pertinente de droit international applicable dans les relations entre les parties.

4. Un terme sera entendu dans un sens particulier s'il est établi que telle était l'intention des parties.

Art. 32

Moyens complémentaires d'interprétation

Il peut être fait appel à des moyens complémentaires d'interprétation, et notamment aux travaux préparatoires et aux circonstances dans lesquelles le traité a été conclu, en vue, soit de confirmer le sens résultant de l'application de l'article 31, soit de déterminer le sens lorsque l'interprétation donnée conformément à l'article 31 :

a) laisse le sens ambigu ou obscur; ou

b) conduit à un résultat qui est manifestement absurde ou déraisonnable.

Art. 33

Interprétation des traités authentifiés en deux ou plusieurs langues

1. Lorsqu'un traité a été authentifié en deux ou plusieurs langues, son texte fait foi dans chacune de ces langues, à moins que le traité ne dispose ou que les parties ne conviennent qu'en cas de divergence un texte déterminé l'emportera.

2. Une version du traité dans une langue autre que l'une de celles dans lesquelles le texte a été authentifié ne sera considérée comme texte authentique que si le traité le prévoit ou si les parties en sont convenues.

3. Les termes d'un traité sont présumés avoir le même sens dans les divers textes authentiques.

4. Sauf le cas où un texte déterminé l'emporte conformément au paragraphe 1er, lorsque la comparaison des textes authentiques fait apparaître une différence de sens que l'application des articles 31 et 32 ne permet pas d'éliminer, on adoptera le sens qui, compte tenu de l'objet et du but du traité, concilie le mieux ces textes.

Section 4

Traités et Etats tiers

Art. 34

Règle générale concernant les Etats tiers

Un traité ne crée ni obligations ni droits pour un Etat tiers sans son consentement.

Art. 35

Traités prévoyant des obligations pour des Etats tiers

Une obligation naît pour un Etat tiers d'une disposition d'un traité si les parties à ce traité entendent créer l'obligation au moyen de cette disposition et si l'Etat tiers accepte expressément par écrit cette obligation.

Art. 36

Traités prévoyant des droits pour des Etats tiers

1. Un droit naît pour un Etat tiers d'une disposition d'un traité si les parties à ce traité entendent, par cette disposition, conférer ce droit soit à l'Etat tiers ou à un groupe d'Etats auquel il appartient, soit à tous les Etats, et si l'Etat tiers y consent. Le consentement est présumé tant qu'il n'y a pas d'indication contraire, à moins que le traité n'en dispose autrement.

2. Un Etat qui exerce un droit en application du paragraphe 1er est tenu de respecter, pour l'exercice de ce droit, les conditions prévues dans le traité ou établies conformément à ses dispositions.

b) iedere akte opgesteld door een of meer partijen bij het sluiten van het verdrag en door de andere partijen erkend als betrekking hebbende op het verdrag.

3. Behalve met de context dient ook rekening te worden gehouden met :

a) iedere later tot stand gekomen overeenstemming tussen de partijen met betrekking tot de uitlegging van het verdrag of de toepassing van zijn bepalingen;

b) ieder later gebruik in de toepassing van het verdrag waardoor overeenstemming van de partijen inzake de uitlegging van het verdrag is ontstaan;

c) iedere ter zake dienende regel van het volkenrecht die op de betrekkingen tussen de partijen kan worden toegepast.

4. Een term dient in een bijzondere betekenis verstaan te worden als vaststaat, dat dit de bedoeling van de partijen is geweest.

Art. 32

Aanvullende middelen van uitlegging

Er kan een beroep worden gedaan op aanvullende middelen van uitlegging en in het bijzonder op de voorbereidende werkzaamheden en de omstandigheden waaronder het verdrag is gesloten, om de betekenis die voortvloeit uit de toepassing van artikel 31 te bevestigen of de betekenis te bepalen indien de uitlegging geschiedt overeenkomstig artikel 31 :

a) de betekenis dubbelzinnig of duister laat; of

b) leidt tot een resultaat dat duidelijk ongerijmd of onredelijk is.

Art. 33

Uitlegging van in twee of meer talen geauthentiseerde verdragen

1. Indien een verdrag geauthentiseerd is in twee of meer talen, heeft de tekst in elk der talen rechtskracht, tenzij het verdrag bepaalt of de partijen overeenkomen dat in geval van verschil een bepaalde tekst moet prevaleren.

2. Een versie van het verdrag in een andere taal dan een van de talen waarin de tekst geauthentiseerd is, wordt slechts beschouwd als een authentieke tekst, indien het verdrag daarin voorziet of als de partijen het daarover eens zijn geworden.

3. De termen van een verdrag worden geacht dezelfde betekenis te hebben in de onderscheidene authentieke teksten.

4. Behalve in het geval dat een bepaalde tekst overeenkomstig het eerste lid prevaleert, dient men, wanneer de vergelijking van de authentieke teksten een verschil in betekenis oplevert dat niet door toepassing van de artikelen 31 en 32 wordt weggenomen, de betekenis aan te nemen die, rekening houdend met het voorwerp en doel van het verdrag deze teksten het best met elkaar verzoent.

Afdeling 4

Verdragen en derde Staten

Art. 34

Algemene regel betreffende derde Staten

Een verdrag scheidt geen verplichtingen of rechten voor een derde Staat zonder diens instemming.

Art. 35

Verdragen die voorzien in verplichtingen voor derde Staten

Voor een derde Staat ontstaat ten gevolge van een bepaling van een verdrag een verplichting, indien de partijen bij het verdrag door middel van deze bepaling de verplichting beogen te scheppen en indien de derde Staat deze verplichting uitdrukkelijk schriftelijk aanvaardt.

Art. 36

Verdragen die voorzien in rechten voor derde Staten

1. Voor een derde Staat ontstaat ten gevolge van een bepaling van een verdrag een recht, indien de partijen bij het verdrag door deze bepaling dit recht willen verlenen aan de derde Staat of aan een groep Staten waartoe hij behoort, of aan alle Staten, en indien de derde Staat daarmee instemt. De instemming wordt geacht te zijn gegeven zolang er geen aanwijzing van het tegendeel bestaat, tenzij het verdrag anders bepaalt.

2. Een Staat die van een recht, overeenkomstig het eerste lid, gebruik maakt, is voor de uitoefening van dat recht gehouden, de voorwaarden, voorzien in het verdrag of overeenkomstig zijn bepalingen vastgesteld, te eerbiedigen.

Art. 37

*Révocation ou modification d'obligations
ou de droits d'Etats tiers*

1. Au cas où une obligation est née pour un Etat tiers conformément à l'article 35, cette obligation ne peut être révoquée ou modifiée que par le consentement des parties au traité et de l'Etat tiers, à moins qu'il ne soit établi qu'ils en étaient convenus autrement.

2. Au cas où un droit est né pour un Etat tiers conformément à l'article 36, ce droit ne peut pas être révoqué ou modifié par les parties s'il est établi qu'il était destiné à ne pas être révoqué ou modifiable sans le consentement de l'Etat tiers.

Art. 38

*Règles d'un traité devenant obligatoires pour des Etats tiers
par la formation d'une coutume internationale*

Aucune disposition des articles 34 à 37 ne s'oppose à ce qu'une règle énoncée dans un traité devienne obligatoire pour un Etat tiers en tant que règle coutumière de droit international reconnue comme telle.

PARTIE IV

Amendement et modification des traités

Art. 39

*Règle générale relative
à l'amendement des traités*

Un traité peut être amendé par accord entre les parties. Sauf dans la mesure où le traité en dispose autrement, les règles énoncées dans la partie II s'appliquent à un tel accord.

Art. 40

Amendement des traités multilatéraux

1. A moins que le traité n'en dispose autrement, l'amendement des traités multilatéraux est régi par les paragraphes suivants.

2. Toute proposition tendant à amender un traité multilatéral dans les relations entre toutes les parties doit être notifiée à tous les Etats contractants, et chacun d'eux est en droit de prendre part :

a) à la décision sur la suite à donner à cette proposition;

b) à la négociation et à la conclusion de tout accord ayant pour objet d'amender le traité.

3. Tout Etat ayant qualité pour devenir partie au traité a également qualité pour devenir partie au traité tel qu'il est amendé.

4. L'accord portant amendement ne lie pas les Etats qui sont déjà parties au traité et qui ne deviennent pas parties à cet accord; l'alinéa b) du paragraphe 4 de l'article 30 s'applique à l'égard de ces Etats.

5. Tout Etat qui devient partie au traité après l'entrée en vigueur de l'accord portant amendement est, faute d'avoir exprimé une intention différente, considéré comme étant :

a) partie au traité tel qu'il est amendé; et

b) partie au traité non amendé au regard de toute partie au traité qui n'est pas liée par l'accord portant amendement.

Art. 41

*Accords ayant pour objet de modifier
des traités multilatéraux dans les relations
entre certaines parties seulement*

1. Deux ou plusieurs parties à un traité multilatéral peuvent conclure un accord ayant pour objet de modifier le traité dans leurs relations mutuelles seulement :

a) si la possibilité d'une telle modification est prévue par le traité; ou

b) si la modification en question n'est pas interdite par le traité, à condition qu'elle :

i) ne porte atteinte ni à la jouissance par les autres parties des droits qu'elles tiennent du traité ni à l'exécution de leurs obligations; et

ii) ne porte pas sur une disposition à laquelle il ne peut être dérogé sans qu'il y ait incompatibilité avec la réalisation effective de l'objet et du but du traité pris dans son ensemble.

2. A moins que, dans le cas prévu à l'alinéa a) du paragraphe 1er, le traité n'en dispose autrement, les parties en question doivent notifier aux autres parties leur intention de conclure l'accord et les modifications que ce dernier apporte au traité.

Art. 37

*Herroeping of wijziging van verplichtingen
of rechten van derde Staten*

1. Wanneer overeenkomstig artikel 35 een verplichting voor een derde Staat is ontstaan, kan deze verplichting slechts worden herroepen of gewijzigd met instemming van de partijen bij het verdrag en van de derde Staat, tenzij vaststaat dat zij anders zijn overeengekomen.

2. Wanneer overeenkomstig artikel 36 een recht voor een derde Staat is ontstaan, kan dit recht niet door de partijen worden herroepen of gewijzigd indien vaststaat, dat het de bedoeling was het recht niet te herroepen of te wijzigen zonder instemming van de derde Staat.

Art. 38

*Verdragsregels die door internationale gewoonte
voor derde Staten bindend worden*

Niets in de artikelen 34 tot 37 belet, dat een in een verdrag neergelegde regel bindend wordt voor een derde Staat als een regel van internationaal gewoonterecht, die als zodanig wordt erkend.

DEEL IV

Amendering en wijziging van verdragen

Art. 39

*Algemene regel met betrekking
tot het amenderen van verdragen*

Een verdrag kan bij overeenkomst tussen de partijen worden geamendeerd. Op een dergelijke overeenkomst vinden de regels neergelegd in deel II toepassing behalve in zoverre het verdrag anders bepaalt.

Art. 40

Het amenderen van multilaterale verdragen

1. Tenzij het verdrag anders bepaalt, wordt het amenderen van multilaterale verdragen beheerst door de volgende leden.

2. Elk voorstel tot amendering van een multilateraal verdrag in de verhoudingen tussen alle partijen moet worden medegedeeld aan alle verdragsluitende Staten, en ieder van hen heeft het recht deel te nemen aan :

a) de beslissing over hetgeen ten aanzien van dit voorstel moet worden verricht;

b) de onderhandelingen en het sluiten van elke overeenkomst ter amendering van het verdrag.

3. Iedere Staat die gerechtigd is partij te worden bij het verdrag is evenzeer gerechtigd partij te worden bij het aldus geamendeerde verdrag.

4. De overeenkomst tot amendering bindt niet de Staten die reeds partij zijn bij het verdrag en die geen partij worden bij deze overeenkomst; artikel 30, vierde lid, letter b) is op deze Staten van toepassing.

5. Elke Staat die partij wordt bij een verdrag na de inwerking-treding van de overeenkomst tot amendering wordt, indien hij geen andere bedoeling heeft kenbaar gemaakt, beschouwd als :

a) partij bij het verdrag zoals het geamendeerd is; en

b) partij bij het niet-geamendeerde verdrag met betrekking tot iedere partij bij het verdrag die niet is gebonden door de overeenkomst tot amendering.

Art. 41

*Overeenkomsten tot wijziging
van multilaterale verdragen tussen
slechts bepaalde partijen*

1. Twee of meer partijen bij een multilateraal verdrag kunnen een overeenkomst tot wijziging van het verdrag tussen hen onderling slechts sluiten, indien :

a) het verdrag voorziet in de mogelijkheid van een zodanige wijziging; of

b) de wijziging in kwestie niet verboden is door het verdrag, en zij :

i) noch het genot der aan de andere partijen op grond van het verdrag toekomende rechten, noch het nakomen van hun verplichtingen aantast; en

ii) zich niet uitstrekt tot een bepaling, waarvan niet mag worden afgeweken als dit onverenigbaar is met de doeltreffende verwezenlijking van voorwerp en doel van het verdrag in zijn geheel.

2. Tenzij in een geval als voorzien in het eerste lid, letter a, het verdrag anders bepaalt, dienen de partijen in kwestie de andere partijen in kennis te stellen van hun voornemen de overeenkomst te sluiten en van de wijzigingen die deze ten gevolge heeft voor het verdrag.

PARTIE V

Nullité, extinction et suspension
de l'application des traités

Section 1

Dispositions générales

Art. 42

Validité et maintien en vigueur des traités

1. La validité d'un traité ou du consentement d'un Etat à être lié par un traité ne peut être contestée qu'en application de la présente Convention.

2. L'extinction d'un traité, sa dénonciation ou le retrait d'une partie ne peuvent avoir lieu qu'en application des dispositions du traité ou de la présente Convention. La même règle vaut pour la suspension de l'application d'un traité.

Art. 43

Obligations imposées par le droit international
indépendamment d'un traité

La nullité, l'extinction ou la dénonciation d'un traité, le retrait d'une des parties ou la suspension de l'application du traité, lorsqu'ils résultent de l'application de la présente Convention ou des dispositions du traité, n'affectent en aucune manière le devoir d'un Etat de remplir toute obligation énoncée dans le traité à laquelle il est soumis en vertu du droit international indépendamment dudit traité.

Art. 44

Divisibilité des dispositions d'un traité

1. Le droit pour une partie, prévu dans un traité ou résultant de l'article 56, de dénoncer le traité, de s'en retirer ou d'en suspendre l'application ne peut être exercé qu'à l'égard de l'ensemble du traité, à moins que ce dernier n'en dispose ou que les parties n'en conviennent autrement.

2. Une cause de nullité ou d'extinction d'un traité, de retrait d'une des parties ou de suspension de l'application du traité reconnue aux termes de la présente Convention ne peut être invoquée qu'à l'égard de l'ensemble du traité, sauf dans les conditions prévues aux paragraphes suivants ou à l'article 60.

3. Si la cause en question ne vise que certaines clauses déterminées, elle ne peut être invoquée qu'à l'égard de ces seules clauses lorsque :

a) ces clauses sont séparables du reste du traité en ce qui concerne leur exécution;

b) il ressort du traité ou il est par ailleurs établi que l'acceptation des clauses en question n'a pas constitué pour l'autre partie ou pour les autres parties au traité une base essentielle de leur consentement à être liées par le traité dans son ensemble; et

c) il n'est pas injuste de continuer à exécuter ce qui subsiste du traité.

4. Dans les cas relevant des articles 49 et 50, l'Etat qui a le droit d'invoquer le dol ou la corruption peut le faire soit à l'égard de l'ensemble du traité soit, dans le cas visé au paragraphe 3, à l'égard seulement de certaines clauses déterminées.

5. Dans les cas prévus aux articles 51, 52 et 53, la division des dispositions d'un traité n'est pas admise.

Art. 45

Perte du droit d'invoquer une cause de nullité
d'un traité ou un motif d'y mettre fin,
de s'en retirer ou
d'en suspendre l'application

Un Etat ne peut plus invoquer une cause de nullité d'un traité ou un motif d'y mettre fin, de s'en retirer ou d'en suspendre l'application en vertu des articles 46 à 50 ou des articles 60 et 62 si, après avoir eu connaissance des faits, cet Etat :

a) a explicitement accepté de considérer que, selon le cas, le traité est valide, reste en vigueur ou continue d'être applicable; ou

b) doit, en raison de sa conduite, être considéré comme ayant acquiescé, selon le cas, à la validité du traité ou à son maintien en vigueur ou en application.

DEEL V

Ongeldigheid, beëindiging en opschorting
van de werking van verdragen

Afdeling 1

Algemene bepalingen

Art. 42

Geldigheid en het in werking blijven van verdragen

1. De geldigheid van een verdrag of van de instemming van een Staat door een verdrag gebonden te worden, mag slechts worden betwist door toepassing van dit Verdrag.

2. De beëindiging van een verdrag, de opzegging ervan of de terugtrekking van een partij kan slechts plaatsvinden door toepassing van de bepalingen van het verdrag of van dit Verdrag. Dezelfde regel geldt voor de opschorting van de werking van een verdrag.

Art. 43

Verplichtingen opgelegd door het internationale recht
onafhankelijk van een verdrag

De ongeldigheid, beëindiging of opzegging van een verdrag, de terugtrekking van een partij of de opschorting van de werking van het verdrag ten gevolge van de toepassing van dit Verdrag of van de bepalingen van het verdrag, tast op geen enkele wijze de plicht van een Staat aan tot het nakomen van de verplichtingen die voortvloeien uit het verdrag en waaraan hij krachtens het volkenrecht onafhankelijk van het genoemde verdrag, is onderworpen.

Art. 44

Splitsbaarheid van de verdragsbepalingen

1. Het recht van een partij, voorzien in een verdrag of voortvloeiend uit artikel 56, het verdrag op te zeggen, zich terug te trekken of de werking van het verdrag op te schorten, mag slechts worden uitgeoefend met betrekking tot het verdrag als geheel, tenzij het verdrag anders voorziet of de partijen anders overeenkomen.

2. Een grond voor geldigheid of beëindiging van een verdrag, voor de terugtrekking van een der partijen of voor opschorting van de werking van het verdrag, die wordt erkend door dit Verdrag, mag slechts worden aangevoerd ten aanzien van het verdrag als geheel, behalve in het geval als voorzien in de volgende leden of in artikel 60.

3. Indien de grond slechts op bepaalde clausules betrekking heeft, mag hij slechts worden aangevoerd ten aanzien van die clausules wanneer :

a) deze clausules scheidbaar zijn van de rest van het verdrag wat hun uitvoering betreft;

b) uit het verdrag blijkt of op andere wijze vaststaat dat de aanvaarding van deze clausules voor de andere partij of partijen bij het verdrag geen wezenlijke voorwaarde voor de instemming was door het verdrag als geheel gebonden te worden; en

c) het niet onrechtvaardig zou zijn de uitvoering van de rest van het verdrag voort te zetten.

4. In de gevallen vallende onder de artikelen 49 en 50 mag de Staat die het recht heeft zich te beroepen op bedrog of corruptie dit doen ten aanzien van het gehele verdrag of, in het geval bedoeld in het derde lid, slechts ten aanzien van enige bepaalde clausules.

5. In de gevallen als voorzien in de artikelen 51, 52 en 53 is geen scheiding tussen de bepalingen van een verdrag toegestaan.

Art. 45

Verlies van het recht tot het aanvoeren
van gronden voor ongeldigheid of beëindiging van een verdrag
of tot terugtrekking uit een verdrag
of voor de opschorting van zijn werking

Een Staat mag niet langer gronden aanvoeren tot ongeldigheid of beëindiging van een verdrag of tot terugtrekking uit een verdrag of tot opschorting van de werking ervan krachtens de artikelen 46 tot 50 of de artikelen 60 en 62, als deze Staat, na kennis te hebben genomen van de feiten :

a) uitdrukkelijk heeft aanvaard dat het verdrag, al naargelang het geval, geldig is, in werking blijft of van toepassing blijft; of

b) op grond van zijn gedrag moet worden beschouwd als te hebben berust in, naargelang het geval, de geldigheid van het verdrag of zijn in werking of van toepassing blijven.

Section 2
Nullité des traités

Art. 46

Dispositions du droit interne concernant la compétence pour conclure des traités

1. Le fait que le consentement d'un Etat à être lié par un traité a été exprimé en violation d'une disposition de son droit interne concernant la compétence pour conclure des traités ne peut être invoqué par cet Etat comme viciant son consentement, à moins que cette violation n'ait été manifeste et ne concerne une règle de son droit interne d'importance fondamentale.

2. Une violation est manifeste si elle est objectivement évidente pour tout Etat se comportant en la matière conformément à la pratique habituelle et de bonne foi.

Art. 47

Restriction particulière du pouvoir d'exprimer le consentement d'un Etat

Si le pouvoir d'un représentant d'exprimer le consentement d'un Etat à être lié par un traité déterminé a fait l'objet d'une restriction particulière, le fait que ce représentant n'a pas tenu compte de celle-ci ne peut pas être invoqué comme viciant le consentement qu'il a exprimé, à moins que la restriction n'ait été notifiée, avant l'expression de ce consentement, aux autres Etats ayant participé à la négociation.

Art. 48

Erreur

1. Un Etat peut invoquer une erreur dans un traité comme viciant son consentement à être lié par le traité si l'erreur porte sur un fait ou une situation que cet Etat supposait exister au moment où le traité a été conclu et qui constituait une base essentielle du consentement de cet Etat à être lié par le traité.

2. Le paragraphe 1er ne s'applique pas lorsque ledit Etat a contribué à cette erreur par son comportement ou lorsque les circonstances ont été telles qu'il devait être averti de la possibilité d'une erreur.

3. Une erreur ne concernant que la rédaction du texte d'un traité ne porte pas atteinte à sa validité; dans ce cas, l'article 79 s'applique.

Art. 49

Dol

Si un Etat a été amené à conclure un traité par la conduite frauduleuse d'un autre Etat ayant participé à la négociation, il peut invoquer le dol comme viciant son consentement à être lié par le traité.

Art. 50

Corruption du représentant d'un Etat

Si l'expression du consentement d'un Etat à être lié par un traité a été obtenue au moyen de la corruption de son représentant par l'action directe ou indirecte d'un autre Etat ayant participé à la négociation, l'Etat peut invoquer cette corruption comme viciant son consentement à être lié par le traité.

Art. 51

Contrainte exercée sur le représentant d'un Etat

L'expression du consentement d'un Etat à être lié par un traité qui a été obtenue par la contrainte exercée sur son représentant au moyen d'actes ou de menaces dirigés contre lui est dépourvue de toute effet juridique.

Art. 52

Contrainte exercée sur un Etat par la menace ou l'emploi de la force

Est nul tout traité dont la conclusion a été obtenue par la menace ou l'emploi de la force en violation des principes de droit international incorporés dans la Charte des Nations Unies.

Afdeling 2
Ongeldigheid van verdragen

Art. 46

Bepalingen van het nationale recht met betrekking tot de bevoegdheid tot het sluiten van verdragen

1. Het feit dat de instemming van een Staat door een verdrag gebonden te worden, is gegeven in strijd met een bepaling van zijn nationale recht betreffende de bevoegdheid tot het sluiten van verdragen, mag door die Staat niet worden aangevoerd ter ongeldigverklaring van die instemming, tenzij die strijdigheid onmiskenbaar was en een regel van fundamenteel belang van het nationale recht van die Staat betrof.

2. Een strijdigheid is onmiskenbaar indien zij bij objectieve beschouwing duidelijk is voor iedere Staat die zich ten dezen overeenkomstig het gangbaar gebruik en te goeder trouw gedraagt.

Art. 47

Bijzondere beperkingen ten aanzien van de volmacht om de instemming van een Staat tot uitdrukking te brengen

Indien de volmacht van een vertegenwoordiger om de instemming van een Staat door een bepaald verdrag gebonden te worden tot uitdrukking te brengen aan een bijzondere beperking is onderworpen, mag het feit dat deze vertegenwoordiger daarmee geen rekening heeft gehouden niet worden aangevoerd ter ongeldigverklaring van de door hem tot uitdrukking gebrachte instemming, tenzij de beperking aan de andere Staten die hebben deelgenomen aan de onderhandelingen ter kennis was gebracht alvorens de instemming tot uitdrukking werd gebracht.

Art. 48

Dwaling

1. Een Staat mag zich ten einde zijn instemming door een verdrag gebonden te worden ongeldig te verklaren beroepen op een dwaling in het verdrag, indien de dwaling betrekking heeft op een feit of een situatie, door deze Staat beschouwd als te bestaan op het tijdstip van sluiting van het verdrag en indien dit feit of deze situatie een wezenlijke grond vormde voor de instemming van deze Staat door het verdrag gebonden te worden.

2. Het eerste lid is niet van toepassing wanneer bedoelde Staat door zijn gedrag tot deze dwaling heeft bijgedragen of wanneer de omstandigheden van dien aard waren dat hij bedacht had moeten zijn op de mogelijkheid van een dwaling.

3. Een dwaling die slechts betrekking heeft op de redactie van de tekst van een verdrag tast de geldigheid ervan niet aan; artikel 79 is in dat geval van toepassing.

Art. 49

Bedrog

Indien een Staat er door het bedrieglijke gedrag van een andere Staat die aan de onderhandelingen heeft deelgenomen toe is gebracht een verdrag te sluiten, mag hij het bedrog aanvoeren om zijn instemming door het verdrag gebonden te worden ongeldig te verklaren.

Art. 50

Corruptie van een vertegenwoordiger van een Staat

Indien het tot uitdrukking brengen van de instemming van een Staat door een verdrag gebonden te worden, is verkregen door directe of indirecte corruptie van zijn vertegenwoordiger door een andere Staat die aan de onderhandelingen heeft deelgenomen, mag de Staat deze corruptie aanvoeren om zijn instemming door het verdrag gebonden te worden, ongeldig te verklaren.

Art. 51

Dwang op de vertegenwoordiger van een Staat uitgeoefend

De instemming van een Staat door een verdrag gebonden te worden, die is verkregen door dwang, uitgeoefend op zijn vertegenwoordiger door middel van tegen hem gerichte handelingen of bedreigingen, heeft geen enkel rechtsgevolg.

Art. 52

Dwang, uitgeoefend op een Staat door bedreiging met of gebruik van geweld

Elk verdrag is nietig, waarvan de totstandkoming is bereikt door bedreiging met of gebruik van geweld in strijd met de beginselen van het volkenrecht, neergelegd in het Handvest van de Verenigde Naties.

Art. 53

Traité en conflit avec une norme impérative du droit international général (jus cogens)

Est nul tout traité qui, au moment de sa conclusion, est en conflit avec une norme impérative du droit international général. Aux fins de la présente Convention, une norme impérative du droit international général est une norme acceptée et reconnue par la communauté internationale des Etats dans son ensemble en tant que norme à laquelle aucune dérogation n'est permise et qui ne peut être modifiée que par une nouvelle norme du droit international général ayant le même caractère.

Section 3

Extinction des traités et suspension de leur application

Art. 54

Extinction d'un traité ou retrait en vertu des dispositions du traité ou par consentement des parties

L'extinction d'un traité ou le retrait d'une partie peuvent avoir lieu :

a) conformément aux dispositions du traité; ou,

b) à tout moment, par consentement de toutes les parties, après consultation des autres Etats contractants.

Art. 55

Nombre des parties à un traité multilatéral tombant au-dessous du nombre nécessaire pour son entrée en vigueur

A moins que le traité n'en dispose autrement, un traité multilatéral ne prend pas fin pour le seul motif que le nombre des parties tombe au-dessous du nombre nécessaire pour son entrée en vigueur.

Art. 56

Dénonciation ou retrait dans le cas d'un traité ne contenant pas de dispositions relatives à l'extinction, à la dénonciation ou au retrait

1. Un traité qui ne contient pas de dispositions relatives à son extinction et ne prévoit pas qu'on puisse le dénoncer ou s'en retirer ne peut faire l'objet d'une dénonciation ou d'un retrait, à moins :

a) qu'il ne soit établi qu'il entrerait dans l'intention des parties d'admettre la possibilité d'une dénonciation ou d'un retrait; ou

b) que le droit de dénonciation ou de retrait ne puisse être déduit de la nature du traité.

2. Une partie doit notifier au moins douze mois à l'avance son intention de dénoncer un traité ou de s'en retirer conformément aux dispositions du paragraphe 1er.

Art. 57

Suspension de l'application d'un traité en vertu de ces dispositions ou par consentement des parties

L'application d'un traité au regard de toutes les parties ou d'une partie déterminée peut être suspendue :

a) conformément aux dispositions du traité; ou,

b) à tout moment, par consentement de toutes les parties, après consultation des autres Etats contractants.

Art. 58

Suspension de l'application d'un traité multilatéral par accord entre certaines parties seulement

1. Deux ou plusieurs parties à un traité multilatéral peuvent conclure un accord ayant pour objet de suspendre, temporairement et entre elles seulement, l'application de dispositions du traité :

a) si la possibilité d'une telle suspension est prévue par le traité; ou

b) si la suspension en question n'est pas interdite par le traité, à condition qu'elle :

i) ne porte atteinte ni à la jouissance par les autres parties des droits qu'elles tiennent du traité ni à l'exécution de leurs obligations; et

ii) ne soit pas incompatible avec l'objet et le but du traité.

2. A moins que, dans le cas prévu à l'alinéa a) du paragraphe 1er, le traité n'en dispose autrement, les parties en question doivent notifier aux autres parties leur intention de conclure l'accord et les dispositions du traité dont elles ont l'intention de suspendre l'application.

Art. 53

Verdragen strijdig met een dwingende norm van algemeen volkenrecht (jus cogens)

Elk verdrag dat op het tijdstip van zijn totstandkoming in strijd is met een dwingende norm van algemeen volkenrecht, is nietig. Voor de toepassing van dit Verdrag is een dwingende norm van algemeen volkenrecht een norm die aanvaard en erkend is door de internationale gemeenschap van Staten in haar geheel als een norm, waarvan geen afwijking is toegestaan en die slechts kan worden gewijzigd door een latere norm van algemeen volkenrecht van dezelfde aard.

Afdeling 3

Beëindiging van verdragen en opschorting van de werking van verdragen

Art. 54

Beëindiging van een verdrag of de terugtrekking uit een verdrag krachtens de bepalingen van het verdrag of door overeenstemming tussen de partijen

Beëindiging van een verdrag of de terugtrekking kan plaatsvinden :

a) overeenkomstig de bepalingen van het verdrag; of

b) te allen tijde door overeenstemming tussen alle partijen na raadpleging van de andere verdragsluitende Staten.

Art. 55

Vermindering van het aantal partijen bij een multilateraal verdrag tot beneden het voor de inwerkingtreding verplichte aantal

Tenzij het verdrag anders bepaalt, eindigt een multilateraal verdrag niet uitsluitend doordat het aantal partijen is gedaald tot onder het voor zijn inwerkingtreding vereiste aantal.

Art. 56

Opzegging of de terugtrekking uit een verdrag dat geen bepalingen bevat aangaande beëindiging, opzegging of terugtrekking

1. Bij een verdrag dat geen bepalingen bevat aangaande zijn beëindiging en niet voorziet in opzegging of terugtrekking is opzegging of terugtrekking toe te laten, tenzij :

a) vaststaat, dat de partijen de bedoeling hadden de mogelijkheid van opzegging of terugtrekking toe te laten; of

b) het recht op opzegging of terugtrekking uit de aard van het verdrag kan worden afgeleid.

2. Een partij dient ten minste twaalf maanden tevoren haar voornemen een verdrag op te zeggen of zich uit het verdrag terug te trekken overeenkomstig de bepalingen van het eerste lid kenbaar te maken.

Art. 57

Opschorting van de werking van een verdrag krachtens zijn bepalingen of door overeenstemming tussen de partijen

De werking van een verdrag kan ten aanzien van alle partijen of van een bepaalde partij worden opgeschort :

a) overeenkomstig de bepalingen van het verdrag; of

b) te allen tijde door overeenstemming tussen alle partijen, na raadpleging van de andere verdragsluitende Staten.

Art. 58

Opschorting van de werking van een multilateraal verdrag bij overeenkomst tussen slechts bepaalde partijen

1. Twee of meer partijen bij een multilateraal verdrag kunnen een overeenkomst sluiten om, tijdelijk en uitsluitend tussen hen, de werking van bepalingen van het verdrag op te schorten, indien :

a) in de mogelijkheid tot een zodanige opschorting in het verdrag is voorzien; of

b) indien deze opschorting niet is verboden door het verdrag en :

i) noch het genot der aan de andere partijen op grond van het verdrag toekomstige rechten, noch het nakomen van hun verplichtingen aantast; en

ii) niet onverenigbaar is met het voorwerp en doel van het verdrag.

2. Tenzij in een geval als bedoeld in het eerste lid, letter a, het verdrag anders bepaalt, dienen de partijen in kwestie de andere partijen in kennis te stellen van hun voornemen de overeenkomst te sluiten en van de bepalingen in het verdrag waarvan zij voornemens zijn de werking op te schorten.

Art. 59

Extinction d'un traité ou suspension de son application implicites du fait de la conclusion d'un traité postérieur

1. Un traité est considéré comme ayant pris fin lorsque toutes les parties à ce traité concluent ultérieurement un traité portant sur la même matière et :

a) s'il ressort du traité postérieur ou s'il est par ailleurs établi que selon l'intention des parties la matière doit être régie par ce traité; ou

b) si les dispositions du traité postérieur sont incompatibles avec celles du traité antérieur à tel point qu'il est impossible d'appliquer les deux traités en même temps.

2. Le traité antérieur est considéré comme étant seulement suspendu s'il ressort du traité postérieur ou s'il est par ailleurs établi que telle était l'intention des parties.

Art. 60

Extinction d'un traité ou suspension de son application comme conséquence de sa violation

1. Une violation substantielle d'un traité bilatéral par l'une des parties autorise l'autre partie à invoquer la violation comme motif pour mettre fin au traité ou suspendre son application en totalité ou en partie.

2. Une violation substantielle d'un traité multilatéral par l'une des parties autorise :

a) les autres parties, agissant par accord unanime, à suspendre l'application du traité en totalité ou en partie ou à mettre fin à celui-ci :

i) soit dans les relations entre elles-mêmes et l'Etat auteur de la violation,

ii) soit entre toutes les parties;

b) une partie spécialement atteinte par la violation à invoquer celle-ci comme motif de suspension de l'application du traité en totalité ou en partie dans les relations entre elle-même et l'Etat auteur de la violation;

c) toute partie autre que l'Etat auteur de la violation à invoquer la violation comme motif pour suspendre l'application du traité en totalité ou en partie en ce qui la concerne si ce traité est d'une nature telle qu'une violation substantielle de ses dispositions par une partie modifie radicalement la situation de chacune des parties ayant quant à l'exécution ultérieure de ses obligations en vertu du traité.

3. Aux fins du présent article, une violation substantielle d'un traité est constituée par :

a) un rejet du traité non autorisé par la présente Convention; ou

b) la violation d'une disposition essentielle pour la réalisation de l'objet ou du but du traité.

4. Les paragraphes qui précèdent ne portent atteinte à aucune disposition du traité applicable en cas de violation.

5. Les paragraphes 1er à 3 ne s'appliquent pas aux dispositions relatives à la protection de la personne humaine contenues dans des traités de caractère humanitaire, notamment aux dispositions excluant toute forme de représailles à l'égard des personnes protégées par lesdits traités.

Art. 61

Survenance d'une situation rendant l'exécution impossible

1. Une partie peut invoquer l'impossibilité d'exécuter un traité comme motif pour y mettre fin ou pour s'en retirer si cette impossibilité résulte de la disparition ou destruction définitives d'un objet indispensable à l'exécution de ce traité. Si l'impossibilité est temporaire, elle peut être invoquée seulement comme motif pour suspendre l'application du traité.

2. L'impossibilité d'exécution ne peut être invoquée par une partie comme motif pour mettre fin au traité, pour s'en retirer ou pour en suspendre l'application si cette impossibilité résulte d'une violation, par la partie qui l'invoque, soit d'une obligation du traité, soit de toute autre obligation internationale à l'égard de toute autre partie au traité.

Art. 59

Beëindiging van een verdrag of opschorting van de werking van een verdrag ten gevolge van het sluiten van een later verdrag

1. Een verdrag wordt als beëindigd beschouwd wanneer alle partijen bij dit verdrag een later verdrag sluiten betreffende hetzelfde onderwerp en :

a) uit het latere verdrag blijkt of anderszins vaststaat dat het de bedoeling van de partijen is de materie door dit verdrag te regelen; of

b) de bepalingen van het latere verdrag dermate onverenigbaar zijn met die van het eerdere verdrag, dat het onmogelijk is de beide verdragen tegelijkertijd toe te passen.

2. Het eerdere verdrag zal geacht worden als alleen maar in zijn werking te zijn opgeschort als uit het latere verdrag blijkt, of op andere wijze vaststaat, dat dit de bedoeling van de partijen was.

Art. 60

Beëindiging van een verdrag of opschorting van zijn werking ten gevolge van schending van het verdrag

1. Een materiële schending van een bilateraal verdrag door een van de partijen geeft de andere partij het recht de schending aan te voeren als grond voor het beëindigen van het verdrag of het geheel of gedeeltelijk opschorten van de werking van het verdrag.

2. Een materiële schending van een multilateraal verdrag door een der partijen geeft het recht :

a) aan de andere partijen bij unanieme overeenstemming de werking van het verdrag in zijn geheel of gedeeltelijk op te schorten of het verdrag te beëindigen :

i) hetzij in de betrekkingen tussen henzelf en de Staat die het verdrag heeft geschonden,

ii) hetzij tussen alle partijen;

b) aan een in het bijzonder door de schending getroffen partij de schending aan te voeren als grond voor het geheel of gedeeltelijk opschorten van de werking van het verdrag in de betrekkingen tussen hemzelf en de Staat die het verdrag heeft geschonden;

c) aan elke partij, behalve de Staat die het verdrag schendt, deze schending aan te voeren als grond voor het geheel of gedeeltelijk opschorten van de werking van het verdrag, wat haarzelf betreft als dit verdrag van zodanige aard is, dat een materiële schending van zijn bepalingen door een partij de positie van elke partij wat betreft de verdere uitvoering van haar verplichtingen krachtens het verdrag geheel en al wijzigt.

3. Voor de toepassing van dit artikel bestaat een materiële schending van een verdrag uit :

a) een werping van het verdrag die niet toegestaan is door dit Verdrag; of

b) de schending van een bepaling die van wezenlijk belang is voor de uitvoering van het verdrag wat zijn voorwerp of doel betreft.

4. De voorgaande leden tasten geen enkele bepaling in het verdrag aan die van toepassing is in geval van schending.

5. De leden 1 tot en met 3 zijn niet van toepassing op bepalingen betreffende bescherming van de menselijke persoon, opgenomen in verdragen van humanitaire aard, in het bijzonder bepalingen die welke vorm van represailles verbieden tegen door genoemde verdragen beschermde personen.

Art. 61

Intreden van een situatie die de uitvoering onmogelijk maakt

1. Een partij mag de onmogelijkheid tot uitvoering van een verdrag als grond aanvoeren om het te beëindigen of zich daaruit terug te trekken indien deze onmogelijkheid een gevolg is van de definitieve verdwijning of vernietiging van een voorwerp, onmisbaar voor de uitvoering van het verdrag. Indien de onmogelijkheid tijdelijk is, kan zij slechts worden aangevoerd als grond voor opschorting van de werking van het verdrag.

2. Een partij mag niet de onmogelijkheid van uitvoering aanvoeren als grond voor de beëindiging van het verdrag, voor de terugtrekking daaruit of voor het opschorten van de werking ervan, als deze onmogelijkheid het gevolg is van een schending door die partij hetzij van een verplichting voortvloeiend uit het verdrag, hetzij van iedere andere internationale verplichting met betrekking tot iedere andere partij bij het verdrag.

Art. 62

Changement fondamental de circonstances

1. Un changement fondamental de circonstances qui s'est produit par rapport à celles qui existaient au moment de la conclusion d'un traité et qui n'avait pas été prévu par les parties ne peut pas être invoqué comme motif pour mettre fin au traité ou pour s'en retirer, à moins que :

a) l'existence de ces circonstances n'ait constitué une base essentielle du consentement des parties à être liées par le traité; et que

b) ce changement n'ait pour effet de transformer radicalement la portée des obligations qui restent à exécuter en vertu du traité.

2. Un changement fondamental de circonstances ne peut pas être invoqué comme motif pour mettre fin à un traité ou pour s'en retirer :

a) s'il s'agit d'un traité établissant une frontière; ou

b) si le changement fondamental résulte d'une violation, par la partie qui l'invoque, soit d'une obligation du traité, soit de toute autre obligation internationale à l'égard de toute autre partie au traité.

3. Si une partie peut, conformément aux paragraphes qui précèdent, invoquer un changement fondamental de circonstances comme motif pour mettre fin à un traité ou pour s'en retirer, elle peut également ne l'invoquer que pour suspendre l'application du traité.

Art. 63

Rupture des relations diplomatiques ou consulaires

La rupture des relations diplomatiques ou consulaires entre parties à un traité est sans effet sur les relations juridiques établies entre elles par le traité, sauf dans la mesure où l'existence de relations diplomatiques ou consulaires est indispensable à l'application du traité.

Art. 64

Survenance d'une nouvelle norme impérative du droit international générale (jus cogens)

Si une nouvelle norme impérative du droit international général survient, tout traité existant qui est en conflit avec cette norme devient nul et prend fin.

Section 4

Procédure

Art. 65

Procédure à suivre concernant la nullité d'un traité, son extinction, le retrait d'une partie ou la suspension de l'application du traité

1. La partie qui, sur la base des dispositions de la présente Convention, invoque soit un vice de son consentement à être liée par un traité, soit un motif de contester la validité d'un traité, d'y mettre fin, de s'en retirer ou d'en suspendre l'application, doit notifier sa prétention aux autres parties. La notification doit indiquer la mesure envisagée à l'égard du traité et les raisons de celle-ci.

2. Si, après un délai qui, sauf en cas d'urgence particulière, ne saurait être inférieur à une période de trois mois à compter de la réception de la notification, aucune partie n'a fait d'objection, la partie qui a fait la notification peut prendre, dans les formes prévues à l'article 67, la mesure qu'elle a envisagée.

3. Si toutefois une objection a été soulevée par une autre partie, les parties devront rechercher une solution par les moyens indiqués à l'article 33 de la Charte des Nations Unies.

4. Rien dans les paragraphes qui précèdent ne porte atteinte aux droits ou obligations des parties découlant de toute disposition en vigueur entre elles concernant le règlement des différends.

5. Sans préjudice de l'article 45, le fait qu'un Etat n'ait pas adressé la notification au paragraphe 1er ne l'empêche pas de faire cette notification en réponse à une autre partie qui demande l'exécution du traité ou qui allègue sa violation.

Art. 62

Wezenlijke verandering der omstandigheden

1. Een wezenlijke verandering der omstandigheden, ingetreden ten aanzien van die welke op het tijdstip van de totstandkoming van een verdrag bestonden en die niet door de partijen was voorzien, kan niet als grond voor de beëindiging van het verdrag of voor de terugtrekking daaruit worden aangevoerd, tenzij :

a) het bestaan van deze omstandigheden een wezenlijke grond vormde voor de instemming van de partijen om door het verdrag gebonden te worden; en

b) het gevolg van de wijziging is, dat de strekking van de krachtens het verdrag nog na te komen verplichtingen geheel en al wordt gewijzigd;

2. Een wezenlijke verandering der omstandigheden kan niet worden aangevoerd als grond voor de beëindiging van een verdrag of voor de terugtrekking daaruit :

a) indien het verdrag geen grens vaststelt; of

b) indien de wezenlijke verandering een gevolg is van schending door de partij die de grond aanvoert, hetzij van een verplichting voortvloeiend uit het verdrag, hetzij van iedere andere internationale verplichting met betrekking tot iedere andere partij bij het verdrag.

3. Als een partij overeenkomstig de voorgaande leden als grond voor het beëindigen van een verdrag of het zich daaruit terugtrekken een wezenlijke verandering van omstandigheden kan aanvoeren, mag zij eveneens de wijziging aanvoeren als grond voor de opschorting van de werking van het verdrag.

Art. 63

Het verbreken van diplomatieke of consulaire betrekkingen

Het verbreken van de diplomatieke of de consulaire betrekkingen tussen partijen bij een verdrag heeft geen gevolgen voor de rechtsbetrekkingen, door het verdrag tussen hen geschapen, behalve in zoverre het bestaan van diplomatieke of consulaire betrekkingen onontbeerlijk is voor de toepassing van het verdrag.

Art. 64

Een nieuwe dwingende norm van algemeen volkenrecht (jus cogens)

Ingeval van een nieuwe dwingende norm van algemeen volkenrecht, wordt elk bestaand verdrag dat in strijd is met deze norm nietig en eindigt het.

Afdeling 4

Procedure

Art. 65

Procedure te volgen bij ongeldigheid, beëindiging van een verdrag, terugtrekking uit een verdrag of opschorting van de werking van het verdrag

1. De partij die op grond van de bepalingen van dit Verdrag zich beroept op hetzij een gebrek in zijn instemming door een verdrag gebonden te worden, hetzij een motief om de geldigheid van een verdrag te betwisten, het te beëindigen, zich daaruit terug te trekken of de werking ervan op te schorten, moet de andere partijen van zijn eis in kennis stellen. De kennisgeving dient aan te geven welke maatregel tegen het verdrag wordt beoogd alsmede de redenen daarvoor.

2. Als na afloop van een periode die, behalve in geval van bijzondere noodzaak, niet korter mag zijn dan drie maanden te rekenen vanaf de ontvangst van de kennisgeving, geen partij bezwaar heeft gemaakt, kan de partij, die de kennisgeving heeft gedaan op de wijze als beschreven in artikel 67, de door haar beoogde maatregel nemen.

3. Als echter bezwaar wordt gemaakt door een andere partij, dienen de partijen een oplossing te zoeken met behulp van de middelen, aangegeven in artikel 33 van het Handvest van de Verenigde Naties.

4. Niets in de voorgaande leden tast de rechten of de verplichtingen van partijen aan voortvloeiend uit de tussen hen van kracht zijnde bepalingen betreffende de regeling van geschillen.

5. Onverminderd artikel 45 verhindert het feit dat een Staat niet de in het eerste lid voorgeschreven kennisgeving heeft gedaan hem niet alsnog een dergelijke kennisgeving te doen ten antwoord aan een andere partij die de uitvoering van een verdrag eist of de schending ervan aanvoert.

Art. 66

Procédures de règlement judiciaire, d'arbitrage et de conciliation

Si, dans les douze mois qui ont suivi la date à laquelle l'objection a été soulevée, il n'a pas été possible de parvenir à une solution conformément au paragraphe 3 de l'article 65, les procédures ci-après seront appliquées :

a) toute partie à un différend concernant l'application ou l'interprétation des articles 53 ou 64 peut, par une requête, le soumettre à la décision de la Cour internationale de Justice, à moins que les parties ne décident d'un commun accord de soumettre le différend à l'arbitrage;

b) toute partie à un différend concernant l'application ou l'interprétation de l'un quelconque des autres articles de la partie V de la présente Convention peut mettre en œuvre la procédure indiquée à l'Annexe à la Convention en adressant une demande à cet effet au Secrétaire général des Nations Unies.

Art. 67

Instruments ayant pour objet de déclarer la nullité d'un traité, d'y mettre fin, de réaliser le retrait ou de suspendre l'application du traité

1. La notification prévue au paragraphe 1er de l'article 65 doit être faite par écrit.

2. Tout acte déclarant la nullité d'un traité, y mettant fin ou réalisant le retrait ou la suspension de l'application du traité sur la base de ses dispositions ou des paragraphes 2 ou 3 de l'article 65 doit être consigné dans un instrument communiqué aux autres parties. Si l'instrument n'est pas signé par le Chef de l'Etat, le chef du Gouvernement ou le Ministre des Affaires étrangères, le représentant de l'Etat qui fait la communication peut être invité à produire ses pleins pouvoirs.

Art. 68

Révocation des notifications et des instruments prévus aux articles 65 et 67

Une notification ou un instrument prévus aux articles 65 et 67 peuvent être révoqués à tout moment avant qu'ils aient pris effet.

Section 5

Conséquences de la nullité, de l'extinction ou de la suspension de l'application d'un traité

Art. 69

Conséquences de la nullité d'un traité

1. Est nul un traité dont la nullité est établie en vertu de la présente Convention. Les dispositions d'un traité nul n'ont pas de force juridique.

2. Si des actes ont néanmoins été accomplis sur la base d'un tel traité :

a) toute partie peut demander à toute autre partie d'établir pour autant que possible dans leurs relations mutuelles la situation qui aurait existé si ces actes n'avaient pas été accomplis;

b) les actes accomplis de bonne foi avant que la nullité ait été invoquée ne sont pas rendus illicites du seul fait de la nullité du traité.

3. Dans les cas qui relèvent des articles 49, 50, 51 ou 52, le paragraphe 2 ne s'applique pas à l'égard de la partie à laquelle le dol, l'acte de corruption ou la contrainte est imputable.

4. Dans les cas où le consentement d'un Etat déterminé à être lié par un traité multilatéral est vicié, les règles qui précèdent s'appliquent dans les relations entre ledit Etat et les parties au traité.

Art. 70

Conséquences de l'extinction d'un traité

1. A moins que le traité n'en dispose ou que les parties n'en conviennent autrement, le fait qu'un traité a pris fin en vertu de ses dispositions ou conformément à la présente Convention :

a) libère les parties de l'obligation de continuer d'exécuter le traité;

b) ne porte atteinte à aucun droit, aucune obligation ni aucune situation juridique des parties, créés par l'exécution du traité avant qu'il ait pris fin.

Art. 66

Procedures voor rechtspraak, arbitrage en conciliatie

Als binnen een periode van twaalf maanden volgend op de datum waarop bezwaar is gemaakt het niet mogelijk is gebleken een oplossing te bereiken overeenkomstig artikel 65, derde lid, worden de volgende procedures toegepast :

a) elke partij bij een geschil betreffende de toepassing of uitlegging van de artikelen 53 of 64 kan door middel van een verzoekschrift dit geschil ter beslissing voorleggen aan het Internationale Gerechtshof tenzij de partijen in gezamenlijke overeenstemming besluiten het geschil aan arbitrage te onderwerpen;

b) iedere partij bij een geschil betreffende de toepassing of de uitlegging van een van de andere artikelen van Deel V van dit Verdrag kan de in de Bijlage bij dit Verdrag aangegeven procedure aanhangig maken door hiertoe een verzoek te richten tot de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

Art. 67

Akten ter ongeldigverklaring of beëindiging van een verdrag, ter terugtrekking uit een verdrag of ter opschorting van de werking van een verdrag

1. De kennisgeving voorzien in artikel 65, eerste lid, dient schriftelijk te geschieden.

2. Iedere akte ter ongeldigverklaring of beëindiging van een verdrag, iedere akte ter terugtrekking uit een verdrag of iedere akte ter opschorting van de werking van een verdrag op grond van zijn bepalingen of van artikel 65, tweede of derde lid, moet worden neergelegd in een akte, medegedeeld aan de andere partijen. Als de akte niet is ondertekend door het Staatshoofd, het hoofd van de Regering of de Minister van Buitenlandse Zaken, kan de vertegenwoordiger van de Staat die de mededeling doet uitgenodigd worden zijn volmacht te tonen.

Art. 68

Herroeping van kennisgeving en akten als voorzien in de artikelen 65 en 67

1. Een kennisgeving of een akte als voorzien in de artikelen 65 en 67 kan te allen tijde worden herroepen, voordat zij van kracht is geworden.

Afdeling 5

Gevolgen van de ongeldigheid, beëindiging of opschorting van de werking van een verdrag

Art. 69

Gevolgen van de ongeldigheid van een verdrag

1. Een verdrag waarvan de ongeldigheid krachtens dit Verdrag wordt vastgesteld, is nietig. De bepalingen van een nietig verdrag hebben geen rechtskracht.

2. Als niettemin handelingen zijn verricht op grond van een zodanig verdrag :

a) kan elke partij van elke andere partij eisen, dat zij, voor zover zulks in hun wederzijdse betrekkingen mogelijk is, de situatie tot stand brengt die zou hebben bestaan indien deze handelingen niet zouden zijn verricht;

b) zijn handelingen, te goeder trouw verricht voordat de ongeldigheid was aangevoerd, niet onrechtmatig geworden uitsluitend doordat het verdrag ongeldig is geworden.

3. In de gevallen, waarop de artikelen 49, 50, 51 of 52 betrekking hebben, is het tweede lid niet van toepassing op de partij waaraan het bedrag, de corruptiebehandeling of de dwang is toe te rekenen.

4. Ingeval van ongeldigheid van de instemming van een Staat door een multilateraal verdrag gebonden te worden, zijn de voorgaande regels van toepassing op de betrekkingen tussen de genoemde Staat en de partijen bij het verdrag.

Art. 70

Gevolgen van de beëindiging van een verdrag

1. De beëindiging van een verdrag krachtens zijn bepalingen of overeenkomstig dit Verdrag :

a) ontslaat de partijen van de verplichting de uitvoering van het verdrag voort te zetten;

b) tast geen enkel recht, geen enkele verplichting of geen enkele rechtspositie van partijen aan, die door de uitvoering van het verdrag vóór zijn beëindiging is ontstaan; tenzij het verdrag anders bepaalt of de partijen anders overeenkomen.

2. Lorsqu'un Etat dénonce un traité multilatéral ou s'en retire, le paragraphe 1er s'applique dans les relations entre cet Etat et chacune des autres parties au traité à partir de la date à laquelle cette dénonciation ou ce retrait prend effet.

Art. 71

Conséquences de la nullité d'un traité en conflit avec une norme impérative du droit international général

1. Dans le cas d'un traité qui est nul en vertu de l'article 53, les parties sont tenues :

a) d'éliminer, dans la mesure du possible, les conséquences de tout acte accompli sur la base d'une disposition qui est en conflit avec la norme impérative du droit international général; et

b) de rendre leurs relations mutuelles conformes à la norme impérative du droit international général.

2. Dans le cas d'un traité qui devient nul et prend fin en vertu de l'article 64, la fin du traité :

a) libère les parties de l'obligation de continuer d'exécuter le traité;

b) ne porte atteinte à aucun droit, aucune obligation, ni aucune situation juridique des parties, créées par l'exécution du traité avant qu'il ait pris fin; toutefois, ces droits, obligations ou situations ne peuvent être maintenus par la suite que dans la mesure où leur maintien n'est pas en soi en conflit avec la nouvelle norme impérative du droit international général.

Art. 72

Conséquences de la suspension de l'application d'un traité

1. Au moins que le traité n'en dispose ou que les parties n'en conviennent autrement, la suspension de l'application d'un traité sur la base de ses dispositions ou conformément à la présente Convention :

a) libère les parties entre lesquelles l'application du traité est suspendue de l'obligation d'exécuter le traité dans leurs relations mutuelles pendant la période de suspension;

b) n'affecte pas par ailleurs les relations juridiques établies par le traité entre les parties.

2. Pendant la période de suspension, les parties doivent s'abstenir de tous actes tendant à faire obstacle à la reprise de l'application du traité.

PARTIE VI

Dispositions diverses

Art. 73

Cas de succession d'Etats, de responsabilité d'un Etat ou d'ouverture d'hostilités

Les dispositions de la présente Convention en préjugent aucune question qui pourrait se poser à propos d'un traité du fait d'une succession d'Etats en raison de la responsabilité internationale d'un Etat ou de l'ouverture d'hostilités entre Etats.

Art. 74

Relations diplomatiques ou consulaires et conclusion de traités

La rupture des relations diplomatiques ou des relations consulaires ou l'absence de telles relations entre deux ou plusieurs Etats ne fait pas obstacle à la conclusion de traités entre lesdits Etats. La conclusion d'un traité n'a pas en soi d'effet en ce qui concerne les relations diplomatiques ou les relations consulaires.

Art. 75

Cas d'un Etat agresseur

Les dispositions de la présente Convention sont sans effet sur les obligations qui peuvent résulter à propos d'un traité, pour un Etat agresseur, de mesures prises conformément à la Charte des Nations Unies au sujet de l'agression commise par cet Etat.

PARTIE VII

Dépositaires, notifications, corrections et enregistrement

Art. 76

Dépositaires des traités

1. La désignation du dépositaire d'un traité peut être effectuée par les Etats ayant participé à la négociation, soit dans le traité lui-même, soit de toute autre manière. Le dépositaire peut être un ou plusieurs Etats, une organisation internationale ou le principal fonctionnaire administratif d'une telle organisation.

2. Indien een Staat een multilateraal verdrag opzegt of zich daaruit terugtrekt, is met ingang van de datum waarop deze opzegging of terugtrekking effect krijgt het eerste lid van toepassing op de betrekkingen tussen deze Staat en ieder der andere partijen bij het verdrag.

Art. 71

Gevolgen van de nietigheid van een verdrag dat strijdig is met een dwingende norm van algemeen volkenrecht

1. Ingeval een verdrag nietig is krachtens artikel 53, zijn de partijen gehouden :

a) zoveel als mogelijk is de gevolgen weg te nemen van iedere handeling verricht op grond van een bepaling die strijdig is met de dwingende norm van algemeen volkenrecht; en

b) hun wederzijdse betrekkingen in overeenstemming te brengen met de dwingende norm van algemeen volkenrecht.

2. Ingeval een verdrag nietig wordt en eindigt krachtens artikel 64 :

a) ontslaat de beëindiging van het verdrag de partijen van de verplichting de uitvoering van het verdrag voort te zetten;

b) tast de beëindiging van het verdrag geen enkel recht, geen enkele verplichting of geen enkele rechtspositie van partijen aan, die door de uitvoering van het verdrag vóór zijn beëindiging is ontstaan; deze rechten, verplichtingen en rechtspositie kunnen daarna echter slechts worden gehandhaafd in zoverre deze handhaving op zich niet strijdig is met de nieuwe dwingende norm van algemeen volkenrecht.

Art. 72

Gevolgen van de opschorting van de werking van een verdrag

1. De opschorting van de werking van een verdrag op grond van zijn bepalingen of overeenkomstig dit Verdrag, tenzij het verdrag anders bepaalt of de partijen anders overeenkomen :

a) ontslaat de partijen tussen welke de werking van het verdrag is opgeschort van de verplichting het verdrag uit te voeren in hun onderlinge betrekkingen gedurende de tijd van opschorting;

b) tast voor het overige de door het verdrag geschapen rechtsbetrekkingen tussen de partijen niet aan.

2. Gedurende de tijd van opschorting moeten de partijen zich onthouden van alle handelingen die een belemmering voor een hervatte werking van het verdrag kunnen vormen.

DEEL VII

Onderscheidene bepalingen

Art. 73

Gevallen van Statenopvolging, van Staatsaansprakelijkheid of van het uitbreken van vijandelijkheden

De bepalingen van dit Verdrag mogen niet vooruitlopen op vraagstukken die zich met betrekking tot een verdrag kunnen voordoen op grond van Statenopvolging, de internationale Staatsaansprakelijkheid of het uitbreken van vijandelijkheden tussen Staten.

Art. 74

Diplomatieke of consulaire betrekkingen en het sluiten van verdragen

Het verbreken of de afwezigheid van diplomatieke of consulaire betrekkingen tussen twee of meer Staten is geen belemmering voor het sluiten van verdragen tussen deze Staten. Het sluiten van een verdrag heeft op zichzelf geen gevolg voor de diplomatieke of consulaire betrekkingen.

Art. 75

Geval van een aanvallende Staat

De bepalingen van dit Verdrag laten onverlet de verplichtingen die met betrekking tot een verdrag voor een aanvallende Staat kunnen voortvloeien uit maatregelen, genomen overeenkomstig het Handvest van de Verenigde Naties ter zake van door deze Staat gepleegde agressie.

DEEL VII

Depositariissen, kennisgevingen, verbeteringen en registratie

Art. 76

Depositariissen van verdragen

1. De aanwijzing van de depositaris van een verdrag kan geschieden door de aan de onderhandelingen deelgenomen hebbende Staten, hetzij in het verdrag zelf, hetzij op andere wijze. De depositaris kan zijn : een of meer Staten, een internationale organisatie of de voornaamste administratieve functionaris van een zodanige organisatie.

2. Les fonctions du dépositaire d'un traité ont un caractère international et le dépositaire est tenu d'agir impartialement dans l'accomplissement de ses fonctions. En particulier, le fait qu'un traité n'est pas entré en vigueur entre certaines des parties ou qu'une divergence est apparue entre un Etat et un dépositaire en ce qui concerne l'exercice des fonctions de ce dernier ne doit pas influencer sur cette obligation.

Art. 77

Fonctions des dépositaires

1. A moins que le traité n'en dispose ou que les Etats contractants n'en conviennent autrement, les fonctions du dépositaire sont notamment les suivantes :

a) assurer la garde du texte original du traité et des pleins pouvoirs qui lui seraient remis;

b) établir des copies certifiées conformes du texte original et tous autres textes du traité en d'autres langues qui peuvent être requis par le traité, et les communiquer aux parties au traité et aux Etats ayant qualité pour le devenir;

c) recevoir toutes signatures du traité, recevoir et garder tous instruments, notifications et communications relatifs au traité;

d) examiner si une signature, un instrument, une notification ou une communication se rapportant au traité est en bonne et due forme et, le cas échéant, porter la question à l'attention de l'Etat en cause;

e) informer les parties au traité et les Etats ayant qualité pour le devenir des actes, notifications et communications relatifs au traité;

f) informer les Etats ayant qualité pour devenir parties au traité de la date à laquelle a été reçu ou déposé le nombre de signatures ou d'instruments de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion requis pour l'entrée en vigueur du traité;

g) assurer l'enregistrement du traité auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies;

h) remplir les fonctions spécifiées dans d'autres dispositions de la présente Convention.

2. Lorsqu'une divergence apparaît entre un Etat et le dépositaire au sujet de l'accomplissement des fonctions de ce dernier, le dépositaire doit porter la question à l'attention des Etats signataires et des Etats contractants ou, le cas échéant, de l'organe compétent de l'organisation internationale en cause.

Art. 78

Notifications et communications

Sauf dans les cas où le traité ou la présente Convention en dispose autrement, une notification ou communication qui doit être faite par un Etat en vertu de la présente Convention :

a) est transmise, s'il n'y a pas de dépositaire, directement aux Etats auxquels elle est destinée ou, s'il y a un dépositaire, à ce dernier;

b) n'est considérée comme ayant été faite par l'Etat en question qu'à partir de sa réception par l'Etat auquel elle a été transmise ou, le cas échéant, par le dépositaire;

c) si elle est transmise à un dépositaire, n'est considérée comme ayant été reçue par l'Etat auquel elle est destinée qu'à partir du moment où cet Etat aura reçu du dépositaire l'information prévue à l'alinéa e) du paragraphe 1er de l'article 77.

Art. 79

Correction des erreurs dans les textes ou les copies certifiées conformes des traités

1. Si, après l'authentification du texte d'un traité, les Etats signataires et les Etats contractants constatent d'un commun accord que ce texte contient une erreur, il est procédé à la correction de l'erreur par l'un des moyens énumérés ci-après, à moins que lesdits Etats ne décident d'un autre mode de correction :

a) correction du texte dans le sens approprié et par acte de la correction par des représentants dûment habilités;

b) établissement d'un instrument ou échange d'instruments où se trouve consignée la correction qu'il a été convenu d'apporter au texte;

c) établissement d'un texte corrigé de l'ensemble du traité suivant la procédure utilisée pour le texte original.

2. De functies van de depositaris zijn internationaal van aard en de depositaris is gehouden onpartijdig te handelen bij het vervullen van zijn functies. Met name het feit dat een verdrag niet in werking is getreden tussen bepaalde partijen of dat er een verschil van mening is ontstaan tussen een Staat en een depositaris met betrekking tot de uitvoering van de functies van deze laatste mag geen invloed hebben op deze verplichting.

Art. 77

Functies van de depositarissen

1. Tenzij het verdrag anders bepaalt of de verdragsluitende partijen anders zijn overeengekomen, zijn de functies van de depositaris in het bijzonder de volgende :

a) het onder zijn berusting houden van de originele tekst van het verdrag en de volmachten die aan de depositaris zijn overgelegd;

b) voor gelijkkluidend gewaarmerkte afschriften te doen vervaardigen van de originele tekst en alle andere teksten van het verdrag in andere talen die door het verdrag kunnen zijn voorgeschreven en die te doen toekomen aan de partijen bij het verdrag en de Staten die gerechtigd zijn het te worden;

c) alle ondertekeningen van het verdrag in ontvangst te nemen, alle akten, kennisgevingen en mededelingen met betrekking tot het verdrag in ontvangst te nemen en te bewaren;

d) te onderzoeken of een ondertekening, een akte, een kennisgeving of een mededeling betrekking hebbend op het verdrag, in goede en behoorlijke vorm is en, indien nodig, de zaak onder de aandacht van de betrokken Staat te brengen;

e) de partijen bij het verdrag en de Staten die gerechtigd zijn het te worden in te lichten over akten, kennisgevingen en mededelingen betreffende het verdrag;

f) de Staten die gerechtigd zijn partij te worden bij het verdrag in te lichten over de datum waarop het voor de inwerkingtreding van het vereiste aantal ondertekeningen of akten van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding is ontvangen of nedergelegd;

g) zorg te dragen voor de registratie van het verdrag bij het Secretariaat van de Verenigde Naties;

h) de functies te vervullen die nader zijn omschreven in de andere bepalingen van dit Verdrag.

2. Indien zich een verschil van mening voordoet tussen een Staat en de depositaris met betrekking tot de vervulling van de functies van laatstgenoemde, moet de depositaris deze kwestie onder de aandacht brengen van de ondertekenende Staten en de verdragsluitende Staten of, indien nodig, van het bevoegde orgaan van de betreffende internationale organisatie.

Art. 78

Kennisgevingen en mededelingen

Behalve in het geval waarin het verdrag of dit Verdrag anders bepaalt, moet een kennisgeving of mededeling die door een Staat moet worden gedaan krachtens dit Verdrag :

a) indien er geen depositaris is, rechtstreeks gericht worden aan de Staten waarvoor hij is bestemd, of indien er een depositaris is, aan deze ;

b) worden beschouwd als gedaan door de betrokken Staat eerst vanaf de ontvangst door de Staat waaraan zij gericht is of, al naargelang het geval, vanaf de ontvangst door de depositaris;

c) indien zij is gericht aan de depositaris worden beschouwd als ontvangen door de Staat waarvoor zij is bestemd, eerst wanneer deze Staat door de depositaris in overeenstemming met artikel 77, eerste lid, letter e, daarover is ingelicht.

Art. 79

Verbetering van fouten in de teksten of in de voor gelijkkluidend gewaarmerkte afschriften van verdragen

1. Als na de authenticatie van de tekst van een verdrag de ondertekenende Staten en de verdragsluitende Staten het er over eens zijn, dat deze tekst een fout bevat, moet de fout worden hersteld op een van de hierna genoemde wijzen, tenzij de genoemde Staten tot een andere wijze van verbetering besluiten :

a) verbetering van de tekst in de juiste zin en parafering van de verbetering door behoorlijk gevolmachtigde vertegenwoordigers;

b) opstelling van een akte of uitwisseling van akten waarin de verbetering is vastgesteld die men is overeengekomen aan te brengen in de tekst; of

c) opstelling van een verbeterde tekst van het gehele verdrag, daarbij dezelfde procedure volgend als voor de originele tekst.

2. Lorsqu'il s'agit d'un traité pour lequel il existe un dépositaire, celui-ci notifie aux Etats signataires et aux Etats contractants l'erreur et la proposition de la corriger et spécifie un délai approprié dans lequel objection peut être faite à la correction proposée. Si, à l'expiration du délai :

a) aucune objection n'a été faite, le dépositaire effectue et paraphe la correction dans le texte, dresse un procès-verbal de rectification du texte et en communique copie aux parties au traité et aux Etats ayant qualité pour le devenir;

b) une objection a été faite, le dépositaire communique l'objection aux Etats signataires et aux Etats contractants.

3. Les règles énoncées aux paragraphes 1er et 2 s'appliquent également lorsque le texte a été authentifié en deux ou plusieurs langues et qu'apparaît un défaut de concordance qui, de l'accord des Etats signataires et des Etats contractants, doit être corrigé.

4. Le texte corrigé remplace *ab initio* le texte défectueux, à moins que les Etats signataires et les Etats contractants n'en décident autrement.

5. La correction du texte d'un traité qui a été enregistré est notifiée au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies.

6. Lorsqu'une erreur est relevée dans une copie certifiée conforme d'un traité, le dépositaire dresse un procès-verbal de rectification et en communique copie aux Etats signataires et aux Etats contractants.

Art. 80

Enregistrement et publication des traités

1. Après leur entrée en vigueur, les traités sont transmis au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies aux fins d'enregistrement ou de classement et inscription au répertoire, selon le cas, ainsi que de publication.

2. La désignation d'un dépositaire constitue autorisation pour celui-ci d'accomplir les actes visés au paragraphe précédent.

PARTIE VIII

Dispositions finales

Art. 81

Signature

La présente Convention sera ouverte à la signature de tous les Etats Membres de l'Organisation des Nations Unies ou membres d'une institution spécialisée ou de l'Agence internationale de l'énergie atomique, ainsi que de tout Etat partie au Statut de la Cour internationale de Justice et de tout autre Etat invité par l'Assemblée générale des Nations Unies à devenir partie à la Convention, de la manière suivante : jusqu'au 30 novembre 1969 au Ministère fédéral des Affaires étrangères de la République d'Autriche et ensuite jusqu'en 30 avril 1970 au Siège de l'Organisation des Nations Unies à New York.

Art. 82

Ratification

La présente Convention sera soumise à ratification. Les instruments de ratification seront déposés auprès du Secrétaire général des Nations Unies.

Art. 83

Adhésion

La présente Convention restera ouverte à l'adhésion de tout Etat appartenant à l'une des catégories mentionnées à l'article 81. Les instruments d'adhésion seront déposés auprès du Secrétaire général des Nations Unies.

Art. 84

Entrée en vigueur

1. La présente Convention entrera en vigueur le trentième jour qui suivra la date du dépôt du trente-cinquième instrument de ratification ou d'adhésion.

2. Pour chacun des Etats qui ratifieront la Convention ou y adhéreront après le dépôt du trente-cinquième instrument de ratification ou d'adhésion, la Convention entrera en vigueur le trentième jour après le dépôt par cet Etat de son instrument de ratification ou d'adhésion.

2. Wanneer het een verdrag betreft waarvoor een depositaris bestaat, brengt deze aan de ondertekenende Staten en de verdragsluitende Staten de fout ter kennis alsmede het voorstel tot verbetering en stelt een redelijke termijn vast waarbinnen bezwaar kan worden gemaakt tegen de voorgestelde verbetering. Als na afloop van deze termijn :

a) geen bezwaar is gemaakt, brengt de depositaris de verbetering in de tekst aan en parafeert haar, maakt een proces-verbaal op van de verbetering van de tekst en stuurt een kopie daarvan aan de partijen bij het verdrag en aan de partijen die gerechtigd zijn dit te worden;

b) een bezwaar is gemaakt, deelt de depositaris het bezwaar mede aan de ondertekenende Staten en de verdragsluitende Staten.

3. De regels, neergelegd in het eerste en het tweede lid, zijn eveneens van toepassing indien de tekst was geauthentiseerd in twee of meer talen en zich ten aanzien van de eensluidendheid een gebrek voordoet dat, op grond van overeenstemming tussen de ondertekenende Staten en de verdragsluitende Staten, moet worden hersteld.

4. De verbeterde tekst vervangt *ab initio* de gebrekkige tekst tenzij de ondertekenende Staten en de verdragsluitende Staten daarover anders beslissen.

5. De verbetering van een geregistreerde verdragstekst wordt ter kennis gebracht van het Secretariaat van de Verenigde Naties.

6. Wanneer een fout is ontdekt in een voor gelijkkluidend gewaarmerkt afschrift van een verdrag moet de depositaris een proces-verbaal van de verbetering opstellen en er een kopie van sturen aan de ondertekenende Staten en aan de verdragsluitende Staten.

Art. 80

Registratie en publikatie van verdragen

1. Na hun inwerkingtreding moeten de verdragen gezonden worden aan het Secretariaat van de Verenigde Naties *ter line* van, al naar gelang het geval, registratie of inschrijving in het register, alsmede voor publikatie.

2. De aanwijzing van een depositaris vormt diens machtiging om de in het voorgaande lid omschreven handelingen uit te voeren.

DEEL VIII

Slotbepalingen

Art. 81

Ondertekening

Dit Verdrag staat open voor ondertekening door alle Lidstaten van de Verenigde Naties. Leden van een van de Gespecialiseerde Organisaties of van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie, alsook voor iedere Staat die partij is bij het Statuut van het Internationale Gerechtshof en voor elke andere Staat, door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties uitgenodigd om partij te worden bij dit Verdrag, en wel als volgt : tot 30 november 1969 op het Bondsministerie van Buitenlandse Zaken van de Republiek Oostenrijk en vervolgens tot 30 april 1970 op de zetel van de Verenigde Naties te New York.

Art. 82

Bekrachtiging

Dit Verdrag dient te worden bekrachtigd. De akten van bekrachtiging worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

Art. 83

Toetreding

Dit Verdrag staat open voor toetreding door iedere Staat behorend tot een van de in artikel 81 genoemde categorieën. De akten van toetreding moeten worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

Art. 84

Inwerkingtreding

1. Dit Verdrag treedt in werking op de dertigste dag na de datum van nederlegging van de vijfendertigste akte van bekrachtiging of toetreding.

2. Voor iedere Staat die na de nederlegging van de vijfendertigste akte van bekrachtiging of toetreding het Verdrag bekrachtigt of tot het Verdrag toetreedt, treedt het Verdrag in werking op de dertigste dag na de nederlegging door deze Staat van zijn akte van bekrachtiging of toetreding.

Art. 85
Textes authentiques

L'original de la présente Convention, dont les textes anglais, chinois, espagnol, français et russe sont également authentiques, sera déposé auprès du Secrétaire général des Nations Unies.

En foi de quoi, les plénipotentiaires soussignés, dûment autorisés par leurs gouverneurs respectifs, ont signé la présente Convention.

Fait à Vienne, le vingt-trois mai mil neuf cent soixante-neuf.

ANNEXE

1. Le Secrétaire général des Nations Unies dresse et tient une liste de conciliateurs composée de juristes qualifiés. A cette fin, tout Etat Membre de l'Organisation des Nations Unies ou partie à la présente Convention est invité à désigner deux conciliateurs et les noms des personnes ainsi désignées composeront la liste. La désignation des conciliateurs, y compris ceux qui sont désignés pour remplir une vacance fortuite, est faite pour une période de cinq ans renouvelable. A l'expiration de la période pour laquelle ils auront été désignés, les conciliateurs continueront à exercer les fonctions pour lesquelles ils auront été choisis conformément au paragraphe suivant.

2. Lorsqu'une demande est soumise au Secrétaire général conformément à l'article 66, le Secrétaire général porte le différend devant une commission de conciliation composée comme suit :

L'Etat ou les Etats constituant une des parties au différend nomment :

a) un conciliateur de la nationalité de cet Etat ou de l'un de ces Etats, choisi ou non sur la liste visée au paragraphe 1er; et

b) un conciliateur n'ayant pas la nationalité de cet Etat ou de l'un de ces Etats, choisi sur la liste.

L'Etat ou les Etats constituant l'autre partie au différend nomment deux conciliateurs de la même manière. Les quatre conciliateurs choisis par les parties doivent être nommés dans un délai de soixante jours à compter de la date à laquelle le Secrétaire général reçoit la demande.

Dans les soixante jours qui suivent la dernière nomination, les quatre conciliateurs en nomment un cinquième, choisi sur la liste, qui sera président.

Si la nomination du président ou de l'un quelconque des autres conciliateurs n'intervient pas dans le délai prescrit ci-dessus pour cette nomination, elle sera faite par le Secrétaire général dans les soixante jours qui suivent l'expiration de ce délai. Le Secrétaire général peut désigner comme président soit l'une des personnes inscrites sur la liste, soit un des membres de la Commission du droit international. L'un quelconque des délais dans lesquels les nominations doivent être faites peut être prorogé par accord des parties au différend.

Toute vacance doit être remplie de la façon spécifiée pour la nomination initiale.

3. La Commission de conciliation arrête elle-même sa procédure. La Commission, avec le consentement des parties au différend, peut inviter toute partie au traité à lui soumettre ses vues oralement ou par écrit. Les décisions et les recommandations de la Commission sont adoptées à la majorité des voix de ses cinq membres.

4. La Commission peut signaler à l'attention des parties au différend toute mesure susceptible de faciliter un règlement amiable.

5. La Commission entend les parties, examine les prétentions et les objections et fait des propositions aux parties en vue de les aider à parvenir à un règlement amiable du différend.

6. La Commission fait rapport dans les douze mois qui suivent sa constitution. Son rapport est déposé auprès du Secrétaire général et communiqué aux parties au différend. Le rapport de la Commission, y compris toutes conclusions y figurant sur les faits ou sur les points de droit, ne lie pas les parties et n'est rien de plus que l'énoncé de recommandations soumises à l'examen des parties en vue de faciliter un règlement amiable du différend.

Art. 85
Authentieke teksten

Het origineel van dit Verdrag, waarvan de Chinese, Engels, Franse, Russische en Spaanse tekst gelijkelijk authentiek zijn, zal bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties worden nedergelegd.

Ten blijke waarvan de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd door hun onderscheiden regeringen, dit Verdrag hebben ondertekend.

Gedaan te Wenen, op drieëntwintig mei negentienhonderd negen en zestig.

BIJLAGE

1. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties maakt een lijst van bemiddelaars op, samengesteld uit bekwame juristen, en houdt deze lijst bij. Te dien einde wordt iedere Lidstaat van de Verenigde Naties of Staat die partij is bij dit Verdrag uitgenodigd twee bemiddelaars aan te wijzen en de namen van de op deze wijze aangewezen personen vormen de lijst. De aanwijzing van de bemiddelaars, daarbij inbegrepen degenen die aangewezen worden om een voorkomende vacature te vervullen, wordt gedaan voor een verlengbare periode van vijf jaar. Bij het einde van de periode waarvoor de bemiddelaars zijn aangewezen, gaan zij voort met het uitoefenen van de functies waarvoor zij zijn gekozen overeenkomstig het volgende lid.

2. Wanneer overeenkomstig artikel 66 een verzoek is gericht aan de Secretaris-Generaal legt hij het geschil voor aan een Bemiddelingscommissie die als volgt is samengesteld :

De Staat of de Staten, welke een der partijen bij het geschil vormen, benoemen :

a) een bemiddelaar met de nationaliteit van deze Staat of een van deze Staten, al dan niet gekozen uit de in het eerste lid bedoelde lijst; en

b) een bemiddelaar die niet de nationaliteit bezit van deze Staat of een van deze Staten, gekozen uit de lijst.

De Staat of de Staten die de andere partij in het geschil vormen benoemen op dezelfde wijze twee bemiddelaars. De vier bemiddelaars, gekozen door de partijen, moeten worden benoemd binnen zestig dagen te rekenen vanaf de dag waarop de Secretaris-Generaal het verzoek heeft ontvangen.

Binnen zestig dagen volgende op de datum van de benoeming van de laatste van hen, benoemen de vier bemiddelaars een vijfde bemiddelaar, gekozen uit de lijst, die voorzitter zal zijn.

Als de benoeming van de voorzitter of van een van de andere bemiddelaars niet, binnen de voor deze benoeming hierboven voorgeschreven termijn geschiedt, wordt zij verricht door de Secretaris-Generaal binnen zestig dagen na het verstrijken van deze termijn. De Secretaris-Generaal kan als voorzitter aanwijzen, hetzij een van de in de lijst opgenomen personen, hetzij een van de leden van de Commissie voor het internationale recht. Elke periode waarbinnen een benoeming dient te geschieden, mag worden verlengd als de partijen bij het geschil het daarover eens zijn.

Iedere vacature moet worden vervuld op de wijze die omschreven is voor de eerste benoeming.

3. De Bemiddelingscommissie stelt zelf haar werkwijze vast. De Commissie kan, met instemming van de partijen bij het geschil, iedere partij het verdrag uitnodigen aan haar zienswijze mondeling of schriftelijk kenbaar te maken. De beslissingen en aanbevelingen van de Commissie worden genomen bij meerderheid van stemmen van haar vijf leden.

4. De Commissie mag iedere maatregel welke een minnelijke schikking zou kunnen vergemakkelijken onder de aandacht brengen van de partijen bij het geschil.

5. De Commissie hoort de partijen, onderzoekt de aanspraken en bezwaren en doet voorstellen aan de partijen om hen bij te staan in het bereiken van een minnelijke schikking van het geschil.

6. De Commissie brengt binnen twaalf maanden na haar instelling verslag uit. Dit verslag wordt nedergelegd bij de Secretaris-Generaal en toegezonden aan de partijen bij het geschil. Het verslag van de Commissie, met inbegrip van alle daarin vermelde gevolgtrekkingen ten aanzien van feiten of rechtskwesties, is niet bindend voor de partijen en zal geen andere betekenis hebben dan die van aanbevelingen, die ter overweging aan de partijen worden voorgelegd ten einde een minnelijke schikking van het geschil te vergemakkelijken.

7. Le Secrétaire général fournit à la Commission l'assistance et les facilités dont elle peut avoir besoin. Les dépenses de la Commission sont supportées par l'Organisation des Nations Unies.

Cette Convention a été signée par les Etats suivants : Afghanistan, Allemagne (Rép. féd.), Argentine, Barbade, Bolivie, Brésil, Cambodge, Chili, Chine, Colombie, Congo, Corée, Costa Rica, Côte d'Ivoire, Danemark, El Salvador, Equateur, Etats-Unis d'Amérique, Ethiopie, Finlande, Ghana, Guatemala, Guyane, Honduras, Iran, Italie, Jamaïque, Kenya, Libéria, Luxembourg, Madagascar, Maroc, Mexique, Népal, Nigéria, Nouvelle-Zélande, Pakistan, Pérou, Philippines, Royaume-Uni, Saint Siège, Soudan, Suède, Trinité-et-Tobago, Uruguay, Yougoslavie, Zambie.

Liste des Etats liés

Etats	Date du dépôt de l'instrument de ratification (R), d'adhésion (A) ou de succession (S)	Date de l'entrée en vigueur
Algérie	8 novembre 1988 (A)	8 décembre 1988
Allemagne (Rép. dém.)	(Rép. 20 octobre 1986 (A)	19 novembre 1986
Allemagne (Rép. féd.)	(Rép. 21 juillet 1987 (R)	20 août 1987
Argentine	5 décembre 1972 (R)	27 janvier 1980
Australie	13 juin 1974 (A)	27 janvier 1980
Autriche	30 avril 1979 (A)	27 janvier 1980
Barbade	24 juin 1971 (R)	27 janvier 1980
Belgique	1 ^{er} septembre 1992 (A)	1 ^{er} octobre 1992
Bielorussie	1 ^{er} mai 1986 (A)	31 mai 1986
Bulgarie	21 avril 1987 (A)	21 mai 1987
Cameroun	23 octobre 1991 (A)	22 novembre 1991
Canada	14 octobre 1970 (A)	27 janvier 1980
Chili	9 avril 1981 (R)	9 mai 1981
Chypre	28 décembre 1976 (A)	27 janvier 1980
Colombie	10 avril 1985 (R)	10 mai 1985
Congo	12 avril 1982 (R)	12 mai 1982
Corée	27 avril 1977 (R)	27 janvier 1980
Croatie	12 octobre 1992 (S)	8 octobre 1991
Danemark	1 ^{er} juin 1976 (R)	27 janvier 1980
Egypte	11 février 1982 (A)	13 mars 1982
Espagne	16 mai 1972 (A)	27 janvier 1980
Estonie	21 octobre 1991 (A)	20 novembre 1991
Finlande	19 août 1977 (R)	27 janvier 1980
Grèce	30 octobre 1974 (A)	27 janvier 1980
Haïti	25 août 1980 (A)	24 septembre 1980
Honduras	20 septembre 1979 (R)	27 janvier 1980
Hongrie	19 juin 1987 (A)	19 juillet 1987
Iles Solomon	9 août 1989 (A)	8 septembre 1989
Italie	25 juillet 1974 (R)	27 janvier 1980
Jamaïque	28 juillet 1970 (R)	27 janvier 1980
Japon	2 juillet 1981 (A)	1 ^{er} août 1981
Koweït	11 novembre 1975 (A)	27 janvier 1980
Lesotho	3 mars 1972 (A)	27 janvier 1980
Liberia	29 août 1985 (R)	28 septembre 1985
Liechtenstein	8 février 1990 (A)	10 mars 1990
Lituanie	15 janvier 1992 (A)	14 février 1992
Malawi	23 août 1983 (A)	22 septembre 1983
Maroc	26 septembre 1972 (R)	27 janvier 1980
Maurice	18 janvier 1973 (A)	27 janvier 1980
Mexique	25 septembre 1974 (R)	27 janvier 1980
Mongolie	16 mai 1988 (A)	15 juin 1988
Nauru	5 mai 1978 (A)	27 janvier 1980
Niger	27 octobre 1971 (A)	27 janvier 1980
Nigeria	31 juillet 1969 (R)	27 janvier 1980
Nouvelle Zélande	4 août 1971 (R)	27 janvier 1980
Oman	18 octobre 1990 (A)	17 novembre 1990

7. De Secretaris-Generaal verschaft de Commissie de hulp en de faciliteiten die zij behoeft. De uitgaven van de Commissie worden gedragen door de Verenigde Naties.

Dit Verdrag werd ondertekend door de volgende Staten : Afghanistan, Argentinië, Barbados, Bolivia, Brazilië, Cambodja, Chili, China, Colombia, Costa Rica, Denemarken, Duitsland (Bondsrep.), Ecuador, El Salvador, Ethiopië, Filippijnen, Finland, Ghana, Guatemala, Guyana, Heilige Stoel, Honduras, Iran, Italië, Ivoorkust, Jamaica, Joegoslavië, Kenia, Kongo, Korea, Liberia, Luxemburg, Madagascar, Marokko, Mexico, Nepal, Nieuw-Zeeland, Nigeria, Pakistan, Peru, Soedan, Trinidad en Tobago, Uruguay, Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, Zambia, Zweden.

Lijst der gebonden Staten

Staten	Datum van de neerlegging van de bekrachtigings- (B), toetredings- (T) of opvolgingsoorkonde (O)	Datum van de inwerkingtreding
Algerije	8 november 1988 (T)	8 december 1988
Argentinië	5 december 1972 (B)	27 januari 1980
Australië	13 juni 1974 (T)	27 januari 1980
Barbados	24 juni 1971 (B)	27 januari 1980
Belarus	1 mei 1996 (T)	31 mei 1986
België	1 september 1992 (T)	1 oktober 1992
Bulgarije	21 april 1987 (T)	21 mei 1987
Canada	14 oktober 1970 (T)	27 januari 1980
Centraal-Afrikaanse Republiek	10 december 1971 (T)	27 januari 1980
Chili	9 april 1981 (B)	9 mei 1981
Colombia	10 april 1985 (B)	10 mei 1985
Cyprus	28 december 1976 (T)	27 januari 1980
Denemarken	1 juni 1976 (B)	27 januari 1980
Duitsland (Bondsrep.)	21 juli 1987 (B)	20 augustus 1987
Duitsland (Dem. Rep.)	20 oktober 1986 (T)	19 november 1986
Egypte	11 februari 1982 (T)	13 maart 1982
Estland	21 oktober 1991 (T)	20 november 1991
Filippijnen	15 november 1972 (B)	27 januari 1980
Finland	19 augustus 1977 (B)	27 januari 1980
Griekenland	30 oktober 1974 (T)	27 januari 1980
Haïti	25 augustus 1980 (T)	24 september 1980
Heilige Stoel	25 februari 1977 (B)	27 januari 1980
Honduras	20 september 1979 (B)	27 januari 1980
Hongarije	19 juni 1987 (T)	19 juli 1987
Italië	25 juli 1974 (B)	27 januari 1980
Jamaïca	28 juli 1970 (B)	27 januari 1980
Japan	2 juli 1981 (T)	1 augustus 1981
Joegoslavië	27 augustus 1970 (B)	27 januari 1980
Kameroen	23 oktober 1991 (T)	22 november 1991
Koeweït	11 november 1975 (T)	27 januari 1980
Kongo	12 april 1982 (B)	12 mei 1982
Korea	27 april 1977 (B)	27 januari 1980
Kroatië	12 oktober 1992 (O)	8 oktober 1991
Lesotho	3 maart 1972 (T)	27 januari 1980
Liberia	29 augustus 1985 (B)	28 september 1985
Liechtenstein	8 februari 1990 (T)	10 maart 1990
Litouwen	15 januari 1992 (T)	14 februari 1992
Malawi	23 augustus 1983 (T)	22 september 1983
Marokko	26 september 1972 (B)	27 januari 1980
Mauritius	18 januari 1973 (T)	27 januari 1980
Mexico	25 september 1974 (B)	27 januari 1980
Mongolië	16 mei 1988 (T)	15 juni 1988
Nauru	5 mei 1978 (T)	27 januari 1980
Nederland	9 april 1985 (T)	9 mei 1985
Nieuw-Zeeland	4 augustus 1971 (B)	27 januari 1980
Niger	27 oktober 1971 (T)	27 januari 1980

Panama	28 juillet 1980 (A)	27 août 1980
Paraguay	3 février 1972 (A)	27 janvier 1980
Pays-Bas	9 avril 1985 (A)	9 mai 1985
Philippines	15 novembre 1972 (R)	27 janvier 1980
Pologne	2 juillet 1990 (A)	1 ^{er} août 1990
Rép. Centrafricaine	10 décembre 1971 (A)	27 janvier 1980
Royaume-Uni	25 juin 1971 (R)	27 janvier 1980
Rwanda	3 janvier 1980 (A)	2 février 1980
Saint Siège	25 février 1977 (R)	27 janvier 1980
Sénégal	11 avril 1986 (A)	11 mai 1986
Slovénie	6 juillet 1982 (S)	5 août 1992
Soudan	18 avril 1990 (R)	18 mai 1990
Suède	4 février 1975 (R)	27 janvier 1980
Suisse	7 mai 1990 (A)	6 juin 1990
Suriname	31 janvier 1991 (A)	2 mars 1991
Syrie	2 octobre 1970 (A)	27 janvier 1980
Tanzanie	12 avril 1976 (A)	27 janvier 1980
Tchécoslovaquie	29 juillet 1987 (A)	28 août 1987
Togo	28 décembre 1979 (A)	27 janvier 1980
Tunisie	23 juin 1971 (A)	27 janvier 1980
Ukraine	14 mai 1986 (A)	13 juin 1986
URSS	29 avril 1986 (A)	29 mai 1986
Uruguay	5 mars 1982 (R)	4 avril 1982
Yoegoslavie	27 août 1970 (R)	27 janvier 1980
Zaire	25 juillet 1977 (A)	27 janvier 1980

Nigeria	31 juli 1969 (B)	27 januari 1980
Oekraïne	14 mei 1986 (T)	13 juni 1986
Oman	18 oktober 1990 (T)	17 november 1980
Oostenrijk	30 april 1970 (T)	27 januari 1980
Panama	28 juli 1980 (T)	27 augustus 1980
Paraguay	3 februari 1972 (T)	27 januari 1980
Polen	2 juli 1990 (T)	1 augustus 1990
Rwanda	3 januari 1980 (T)	2 februari 1980
Senegal	11 april 1986 (T)	11 mei 1986
Slovenië	6 juli 1992 (O)	5 augustus 1992
Soedan	18 april 1990 (B)	18 mei 1990
Solomon Eilanden	9 augustus 1989 (T)	8 september 1989
Spanje	16 mei 1972 (T)	27 januari 1980
Suriname	31 januari 1991 (T)	2 maart 1991
Syrië	2 oktober 1970 (T)	27 januari 1980
Tanzanië	12 april 1976 (T)	27 januari 1980
Togo	28 december 1979 (T)	27 januari 1980
Tsjechoslowakije	29 juli 1987 (T)	28 augustus 1987
Tunesië	23 juni 1971 (T)	27 januari 1980
Uruguay	5 maart 1982 (B)	4 april 1982
USSR	29 april 1986 (T)	29 mei 1986
Verenigd Koninkrijk	25 juni 1971 (B)	27 januari 1980
Zaire	25 juli 1977 (T)	27 januari 1980
Zweden	4 februari 1975 (B)	27 januari 1980
Zwitserland	7 mei 1990 (T)	6 juni 1990

Au moment du dépôt de l'instrument d'adhésion, la Belgique a fait la déclaration suivante :

« Articles 53 et 64

L'Etat belge ne sera pas lié par les articles 53 et 64 de la Convention vis-à-vis de toute partie qui, formulant une réserve au sujet de l'article 66, point a), récuserait la procédure de règlement fixée par cet article. »

Le texte des déclarations et réserves faites par les autres Etats liés peut être consulté au Ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement, Direction des Traités, rue Belliard 65, 1040 Bruxelles.

Bij de neerlegging van de toetredingsoorkonde heeft België de volgende verklaring afgelegd :

« Artikelen 53 en 64

De Belgische Staat zal niet gebonden zijn door de artikelen 53 en 64 van het Verdrag ten aanzien van elke partij die, door een reserve te formuleren ten aanzien van artikel 66, punt a), weigert de procedure te volgen in dit artikel voorzien. »

De tekst van de door de andere gebonden Staten gemaakte voorbehouden en afgelegde verklaringen kan worden geraadpleegd bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Directie der Verdragen, Belliardstraat 65, 1040 Brussel.

MINISTRE DE LA SANTE PUBLIQUE ET DE L'ENVIRONNEMENT

F. 93 — 2986

9 DECEMBRE 1993. — Arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 27 novembre 1992 modifiant l'arrêté royal du 3 juillet 1969 relatif à l'enregistrement des médicaments

ALBERT II, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la loi du 25 mars 1964 sur les médicaments, notamment l'article 13bis, inséré par la loi du 29 décembre 1990;

Vu l'arrêté royal du 3 juillet 1969 relatif à l'enregistrement des médicaments, modifié par les arrêtés royaux des 10 septembre 1974, 3 avril 1975, 23 septembre 1975, 17 juin 1976, 29 août 1979, 1er décembre 1981, 8 octobre 1982, 3 juillet 1984, 18 juillet 1985, 5 août 1985, 27 janvier 1986, 16 avril 1987, 6 juillet 1987, 21 septembre 1987, 30 septembre 1987, 6 avril 1988, 17 mars 1989, 16 février 1990, 21 mai 1991, 23 septembre 1991, 14 novembre 1991, 27 novembre 1992 et 31 décembre 1992;

Vu les lois relatives au Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, notamment l'article 3, § 1er, modifié par les lois des 9 août 1980, 16 juin 1989 et 4 juillet 1989;

MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU

N. 93 — 2986

9 DECEMBER 1993. — Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 november 1992 tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 juli 1969 betreffende de registratie van geneesmiddelen

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen, inzonderheid op artikel 13bis, ingevoegd door de wet van 29 december 1990;

Gelet op het koninklijk besluit van 3 juli 1969 betreffende de registratie van geneesmiddelen, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 10 september 1974, 3 april 1975, 23 september 1975, 17 juni 1976, 29 augustus 1979, 1er december 1981, 8 oktober 1982, 3 juli 1984, 18 juli 1985, 5 augustus 1985, 27 januari 1986, 16 april 1987, 6 juli 1987, 21 september 1987, 30 september 1987, 6 april 1988, 17 maart 1989, 16 februari 1990, 21 mei 1991, 23 september 1991, 14 november 1991, 27 november 1992 en 31 december 1992;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, § 1, gewijzigd bij de wetten van 9 augustus 1980, 16 juni 1989 en 4 juli 1989;